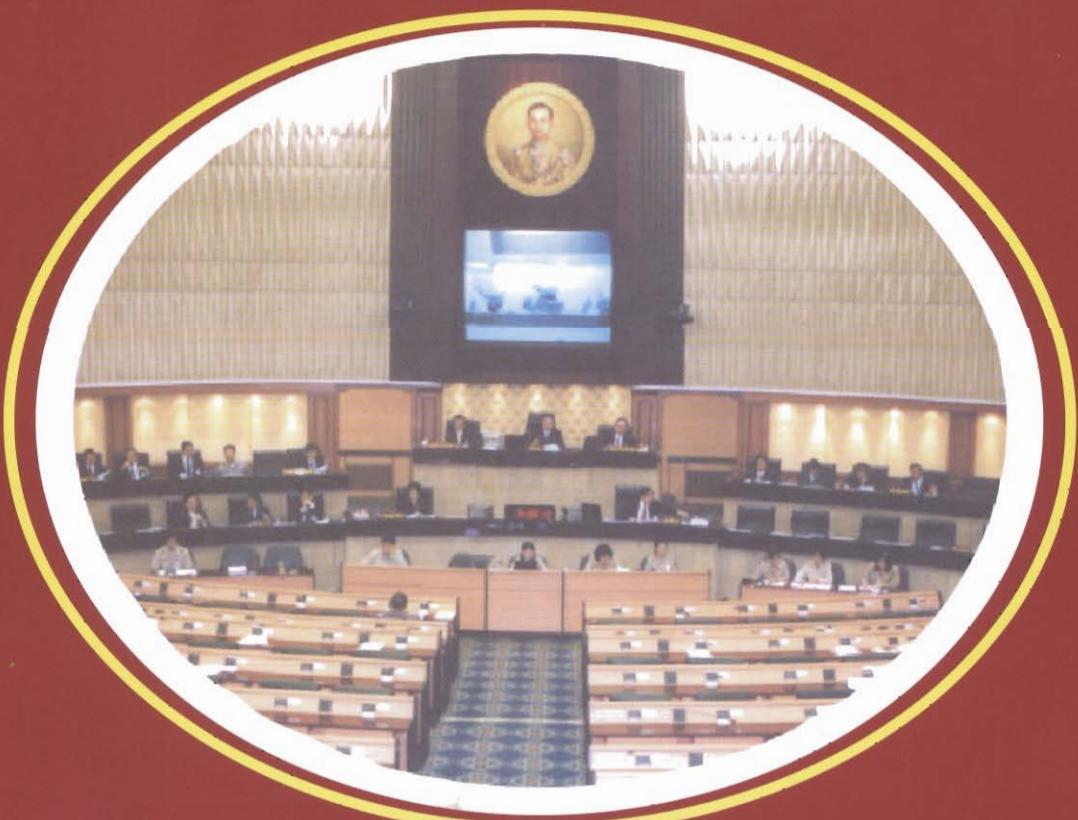

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑
แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับ^{แก้ผู้สูญหายจากกรณีธรณีพิบัติ พ.ศ.}

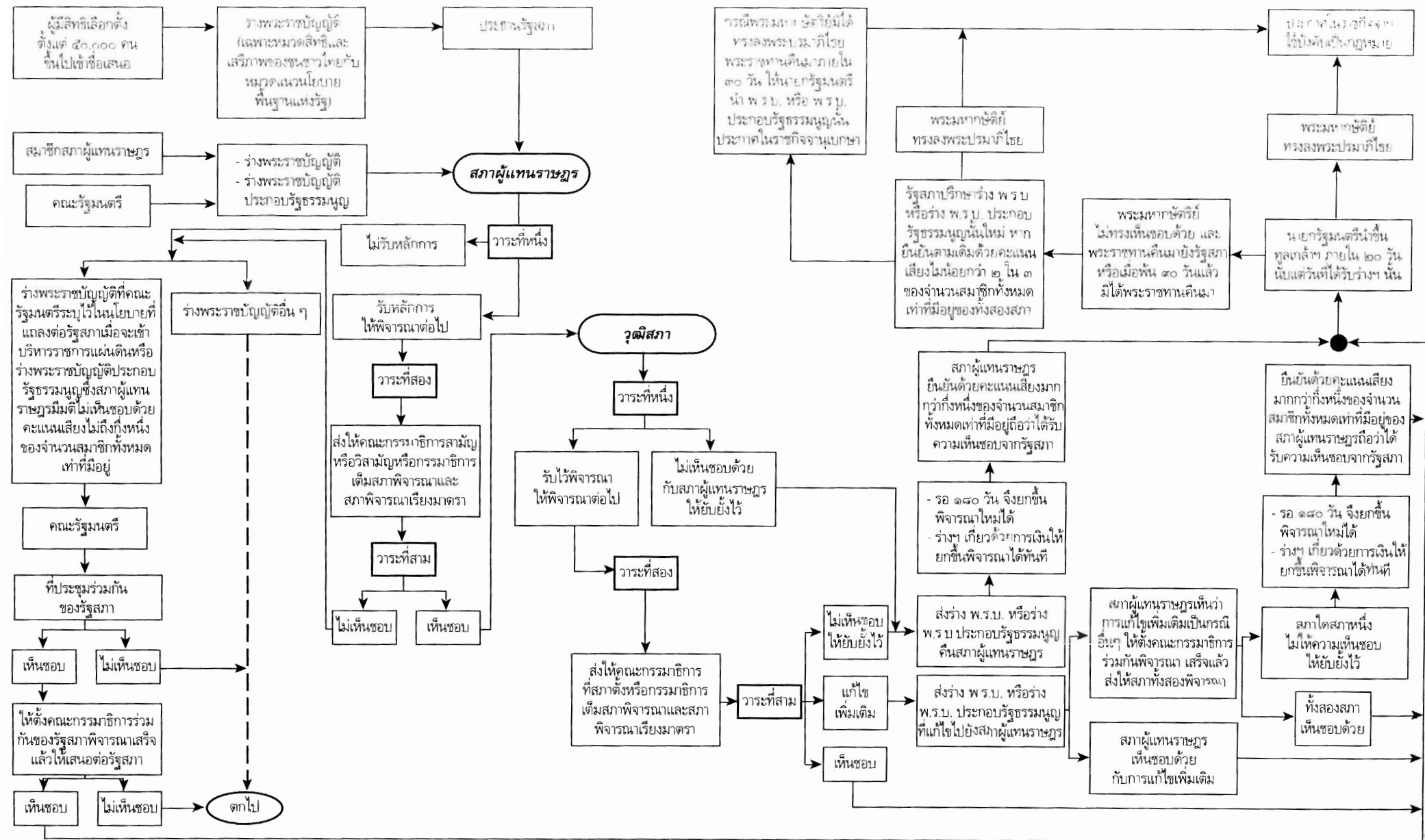
(สภานิติบัญญัติแห่งชาติ)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันจันทร์ที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๘

อ.ก. ๑๖/๒๕๕๘

จัดทำโดย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขานุการวุฒิสภา
www.senate.go.th

กระบวนการตราพระราชบัญญัติและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

หมายเหตุ เมื่อสภาคูณ์แพนราษฎร์รับฟังการแล้ว ประชาชนกุลพิสิยาจอมภานุหารีให้คัดังกรรมการที่การสนับสนุนหรืออุปถัมภ์จากชาติต่างด้วยกรรมการที่การวิสามัญไม่เกิน ๑๕ คน พิจารณาค้าข่าย และเมื่อสภาคูณ์แพนราษฎร์ลงมติเห็นชอบในเรื่องที่สามแล้ว ให้คัดังกรรมการทิกราช รายงานต่อประธานกุลพิสิยาเป็นการต่อไป เพื่อเป็นหัวมูลประกอบการพิจารณาของสมชิกกุลพิสิยา (หัวหน้าที่การประชุมกุลพิสิยา พ.ศ.๒๕๗๔ ข้อ ๑๐๓)

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา

เกี่ยวกับ “ร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธารณีพิบัติ พ.ศ.”

ความเป็นมา

เนื่องจากได้เกิดกรณีธารณีพิบัติจากเหตุการณ์แผ่นดินไหวและคลื่นยักษ์ บริเวณพื้นที่ฝั่งทะเลอันดามันของจังหวัดกระปี จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดระนอง และจังหวัดสตูล เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ก่อให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิตและมีผู้สูญหายเป็นจำนวนมาก ซึ่งหากจะใช้ระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์จะต้องครบกำหนดระยะเวลาสองปี ดังนั้น จึงได้กำหนดให้ผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการสามารถร้องขอต่อศาลเพื่อสั่งให้บุคคลดังกล่าวเป็นคนสามัญได้โดยไม่ต้องรอให้ครบกำหนดระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้อีกวานบุคคลที่ศาลมั่งให้เป็นคนสามัญนั้นถึงแก่ความตายตามมาตรา ๖๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อเวลาที่เริ่มเกิดกรณีธารณีพิบัติ เว้นแต่พิสูจน์ได้ว่าบุคคลนั้นสูญหายไปในเวลาอันหลังจากเวลาที่เริ่มเกิดกรณีธารณีพิบัติก็ให้อีกว่าถึงแก่ความตายในเวลานั้น

สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธารณีพิบัติ พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ โดยสังเขปดังนี้

๑. การยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธารณีพิบัติ ผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการอาจร้องขอต่อศาลเพื่อสั่งให้ผู้สูญหายจากการณีธารณีพิบัตินั้นเป็นคนสามัญ (ร่างมาตรา ๔)

โดยที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีเจตนาณณ์เพื่อใช้บังคับกับกรณีธารณีพิบัติจากเหตุการณ์คลื่นยักษ์ที่เกิดขึ้นบริเวณพื้นที่ฝั่งทะเลอันดามันของจังหวัดกระปี จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดระนอง และจังหวัดสตูล เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยกำหนดให้ผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการสามารถร้องขอต่อศาลเพื่อสั่งให้ผู้สูญหายจากการณีธารณีพิบัตินั้นเป็นคนสามัญเมื่อเวลาที่เริ่ม

เกิดกรณีธรรมพิบัติ โดยมิต้องรอให้ครบระยะเวลา และเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ วรรคสอง อนุมาตรา ๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งกำหนดให้ผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการร้องขอให้ศาลสั่งให้บุคคลใดเป็นคนสามัญได้ เมื่อบุคคลนั้นได้ไปจากภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่และไม่มีครรภ์ແນວ่ำบุคคลนั้นยังมีชีวิตอยู่หรือไม่ตลอดระยะเวลาสองปีนับแต่วันที่เหตุอันตรายแก่ชีวิตได้ผ่านพ้นไป ถ้าบุคคลนั้นด้วยในอันตราย เช่นวันนั้น ซึ่งการใช้ระยะเวลาตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เช่นวันนั้น จะต้องใช้ระยะเวลาสองปีนับแต่วันที่เหตุอันตรายแก่ชีวิตได้ผ่านพ้นไป แต่ระยะเวลาตามร่างมาตรา ๔ ผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการสามารถร้องขอต่อศาลสั่งให้ผู้สูญหายจากการณีธรรมพิบัติเป็นคนสามัญได้ โดยให้ถือว่าถึงแก่ความตายเมื่อเวลาที่เริ่มเกิดกรณีธรรมพิบัติและเวลาอีกหลังจากเวลาที่เริ่มเกิดกรณีธรรมพิบัติ

๒. ให้กระทรวงยุติธรรมการนำบัญชีรายชื่อผู้สูญหายจากการณีธรรมพิบัติของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย มาประกาศในราชกิจจานุเบกษาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การแก้ไขเพิ่มเติมบัญชีรายชื่อผู้สูญหาย ให้กระทรวงยุติธรรมประกาศในราชกิจจานุเบกษาภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับแจ้งจากการณ์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย (ร่างมาตรา ๕)

บัญชีรายชื่อผู้สูญหายจากการณีธรรมพิบัติจะเป็นรายชื่อที่ครอบคลุมถึงผู้ที่มีสัญชาติไทยและผู้ที่มีสัญชาติอื่นที่สูญหายจากการณี

ธรรมพิบัติ โดยให้กระทรวงยุติธรรมนำบัญชีรายชื่อผู้สูญหายจากการณีธรรมพิบัติของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย มาประกาศในราชกิจจานุเบกษาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ส่วนการแก้ไขเพิ่มเติมบัญชีรายชื่อผู้สูญหาย ซึ่งให้กระทรวงยุติธรรมประกาศในราชกิจจานุเบกษาภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับแจ้งจากการณ์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทยนั้นสามารถแก้ไขเพิ่มเติมรายชื่อด้วยกาว่าจะครบกำหนดระยะเวลาสองปีนับแต่วันที่เหตุอันตรายแก่ชีวิตได้ผ่านพ้นไปและเมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้วก็จะใช้ระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธรรมพิบัติตามหลักการเดิม

เนื่องจากเหตุการณ์กรณีธรรมพิบัติทำให้มีผู้เสียชีวิตและมีผู้สูญหายเป็นจำนวนมาก ผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการสามารถร้องขอต่อศาลเพื่อให้ศาลมั่งให้บุคคลที่สูญหายนั้นเป็นคนสามัญ และให้ถือว่าบุคคลนั้นถึงแก่ความตายเมื่อเวลาที่เริ่มเกิดกรณีธรรมพิบัติ เว้นแต่สามารถพิสูจน์ได้ว่า บุคคลนั้นได้สูญหายไปในเวลาอีกหลังจากเวลาที่เริ่มเกิดกรณีธรรมพิบัติก็ให้ถือว่าถึงแก่ความตายในวันนั้น ดังนั้นร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จึงเป็นร่างพระราชบัญญัติที่ย่นระยะเวลาและเงื่อนไขแห่งการร้องขอต่อศาลเพื่อให้ศาลมั่งให้บุคคลนั้นเป็นคนสามัญโดยมิต้องรอให้ครบกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยคำนึงถึงสิทธิและหน้าที่ที่จะเกิดขึ้นกับผู้มีส่วนได้เสียจากเหตุการณ์ดังกล่าว

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ร่วบรวมข้อมูลด้านด่าง ๆ ในกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธรรมพิบัติ พ.ศ. ที่สภាភັແນນราชງານได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุมสภាភັແນນราชງານชุดที่ ๒๘ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันพุธที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๘

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีเนื้อหาแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิก สภាភັແນນราชງານและผลการพิจารณาเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธรรมพิบัติ พ.ศ.

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธรรมพิบัติ พ.ศ.

- ภาคผนวก** : ร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธรรมพิบัติ พ.ศ. คณะกรรมการศึกษาและวิเคราะห์เป็นผู้เสนอ
- : ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๑ และมาตรา ๖๒
- : รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธรรมพิบัติ พ.ศ. สภាភັແນນราชງານ
- : ร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธรรมพิบัติ พ.ศ. ที่สภាភັແນນราชງານลงมติเห็นชอบแล้ว
- : รายงานของคณะกรรมการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน วุฒิสภา พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธรรมพิบัติ พ.ศ. ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๑๐๙

เอกสารประกอบการพิจารณาฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการของวงงานวุฒิสภากลุ่มเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาในโอกาสต่อไป

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขานุการวุฒิสภา
๗๘๔๙
๗๘๔๙

เอกสารประกอบการพิจารณา	
จัดทำโดย	
นายนพ พาสุข	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุภัสสร์ ไตรเทพพิสัย	ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ๑
นางสาวศศิพรรณ พวงพันธ์	นิติกร ๕
นายทศวิณัฐ เกียรติทัตต์	วิทยากร ๖
นางสาวภาวดี เกษตระกุล	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๕
นางสาวธารินี ดวงสุวรรณ	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๒
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑-๒	

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑-๒

สำนักงานเลขานุการวุฒิสภา

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา	๑๑
---------------------------------	----

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิก สภาพัฒนราษฎร และผลการพิจารณาของสภาพัฒนราษฎรเกี่ยวกับ ร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำร่างระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธนบัติ พ.ศ.

- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำร่างระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธนบัติ พ.ศ.	๑
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติ ยกเว้นการนำร่างระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธนบัติ พ.ศ.	๔
- สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำร่างระยะเวลาและเงื่อนไข ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับ แก่ผู้สูญหายจากการณีธนบัติ พ.ศ.	๕
- ประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาพัฒนราษฎรเกี่ยวกับ ร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำร่างระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหาย จากการณีธนบัติ พ.ศ.	๑๑
๑. สรุปประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาพัฒนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง	๑๑
- ผลการพิจารณาของสภาพัฒนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง	๑๒
๒. สรุปประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาพัฒนราษฎร ในวาระที่สอง	๑๒
- ผลการพิจารณาของสภาพัฒนราษฎร ในวาระที่สอง ขั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา	๑๓
- ผลการพิจารณาของสภาพัฒนราษฎร ในวาระที่สาม	๑๔

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ส่วนที่ ๖	ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธรณีพิบัติ พ.ศ.	
	บทความอันเนื่องมาจากสินามิ.....	๑๗
ภาคผนวก	: ร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธรณีพิบัติ พ.ศ. คดwareรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ	(๑)
	: ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๑ และมาตรา ๖๒	(๔)
	: รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติยกเว้น การนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธรณีพิบัติ พ.ศ. สภาพผู้แทนราษฎร	(๗)
	: ร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธรณีพิบัติ พ.ศ. สภาพผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว	(๓)
	: รายงานของคณะกรรมการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน วุฒิสภา พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธรณีพิบัติ พ.ศ. ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๙	(๙๓)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นสำคัญ

**จากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
และผลการพิจารณาเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ
ยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไข^๑
ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สัญชาติ
จากการณีมรณีพิบัติ พ.ศ.**

ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไข

ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับ

แก่ผู้สูญหายจากการณีธนบัตร พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธนบัตร พ.ศ. เสนอโดย คณะกรรมการดุษฎี ชุดที่มี พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี* เพื่อให้สภากฎหมายเห็นชอบพิจารณา* เมื่อวันอังคารที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๔๘ และได้รับการบรรจุระเบียนวาระการประชุมสภากฎหมายเห็นชอบราชก្ភลฯ ชุดที่ ๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๗ กันยายน ๒๕๔๘ โดยมีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ ให้มีกฎหมายว่าด้วยการยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธนบัตร พ.ศ.

เหตุผล เนื่องจากได้เกิดกรณีธนบัตรจากเหตุการณ์แผ่นดินไหวและคลื่นยักษ์บริเวณพื้นที่ฝั่งทะเลอันดามันของจังหวัดยะลา จังหวัดตาก จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดระนอง และจังหวัดสตูล เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ก่อให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิตและมีผู้สูญหายเป็นจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการสามารถร้องขอต่อศาลเพื่อสั่งให้บุคคลดังกล่าวเป็นคนสามัญได้ โดยไม่ต้องรอระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ถือว่าบุคคลที่ศาลสั่งให้เป็นคนสามัญถึงแก่ความตายตามมาตรา ๖๒ แห่งประมวลกฎหมายดังกล่าว เมื่อเวลาที่เริ่มเกิดกรณีธนบัตรหรือเวลาอื่นที่พิสูจน์ได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

คณะกรรมการร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธนบัตร พ.ศ. เมื่อวันอังคารที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๔๘ และมีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัตินี้ ตามที่ กระทรวงยุติธรรมเสนอ และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา เมื่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเสร็จแล้ว ให้ส่งคณะกรรมการประสานงานสภากฎหมายเห็นชอบราชก្ភลฯ ก่อนนำเสนอสภากฎหมายเห็นชอบต่อไป

*โปรดดูร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธนบัตร พ.ศ. คณะกรรมการดุษฎี เป็นผู้เสนอ ในภาคผนวกหน้า (๑)

*รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๗๒ บัญญัติว่า “ร่างพระราชบัญญัติและร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้เสนอต่อสภากฎหมายก่อน”

สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาเร่างพระราชบัญญัตินับนี้ในวาระที่หนึ่งขึ้น
รับหลักการ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันพุธที่ ๗ กันยายน ๒๕๔๘ โดยลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินับนี้ ด้วยคะแนน
เสียงเอกฉันท์ และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการพิจารณา จำนวน ๓๕ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง
ขั้นคณะกรรมการพิจารณา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น กำหนดการและกำหนดการประชุมต่อไปใน ๓ วัน

คณะกรรมการพิจารณา จำนวน ๓๕ คน ประกอบด้วย

๑. นายไพบูลย์ ศรีวรวาน	เป็นประธานคณะกรรมการพิจารณา
๒. นายกริช คงเพชร	เป็นรองประธานคณะกรรมการพิจารณา คนที่หนึ่ง
๓. นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการพิจารณา คนที่สอง
๔. นายนิกร จำนำง	เป็นรองประธานคณะกรรมการพิจารณา คนที่สาม
๕. นายกฤษ ศรีฟ้า	เป็นโฆษกคณะกรรมการพิจารณา คนที่หนึ่ง
๖. นางกันตวรรณ ตันเตียร ทุลจารย์วิวัฒน์	เป็นโฆษกคณะกรรมการพิจารณา คนที่สอง
๗. นายสุขุม พงศ์ โง่นคำ	เป็นเลขานุการคณะกรรมการพิจารณา
๘. นายกิตติกร โลห์สุนทร	๙. นายภูเขียง ယาวอหะชัน
๑๐. นางสาวเฉลิมลักษณ์ เก็บทรัพย์	*๑๑. รองศาสตราจารย์ธงทอง จันทราศุ
๑๒. นายนพคุณ รัฐพ��า	๑๓. นายประเสริฐ บุษราคัม
๑๔. นายประเสริฐ จันทร์วงศ์	๑๕. นางสาวปรีดา ไกรคุปต์
๑๖. นายพงษ์ศักดิ์ บุญศล	*๑๗. นายพรชัย อัศววัฒนาพร
๑๘. นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาณ	๑๙. นายพิเชษฐ์ พันธุ์วิชาติกุล
*๒๐. นายรังสรรค์ กระจงดา	*๒๑. นางสาวรินนวดี สุวรรณมงคล
๒๒. นายวชิระมนต์ คุณแก้วมานะวัฒน์	๒๓. นางวรัญญา เทพหัสติน ณ อยุธยา
*๒๔. นายวัส ติงสมิตร	๒๕. นายวิชัย ชัยจิตวนิชกุล
๒๖. นายวิรัช ร่มเย็น	๒๗. นายสมบูรณ์ อุทัยเวียนกุล
๒๘. นางศรีนทร์ รามสูตร	๒๙. นายสุรชัย เบ้าจารยะ
๓๐. นายสุริวิทย์ คนสมบูรณ์	๓๑. นายสุรศิทธิ์ นิติวุฒิวรรักษ์
๓๒. นายหัสนัยน์ สอนสิทธิ์	๓๓. นายอนุสรณ์ "เกรวัตันสุสรณ์"
๓๔. นายอรรถสิทธิ์ (คันนาย) ทรัพย์สิทธิ์	๓๕. นายอัมรินทร์ ตั้งประกอบ

*
กรรมการในสัดส่วนของรัฐบาล

เมื่อคณะกรรมการวิสามัญฯ พิจารณาแล้ว ได้เสนอว่างพระราชนัญญัตินี้พร้อมด้วยรายงานการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร^๑ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) ในวันพุธที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๘ ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในวาระที่สองขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างและได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขอแก้ไขถ้อยคำแต่อย่างใด

เมื่อจบการพิจารณาในวาระที่สองขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราแล้ว ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม โดยลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์ และส่งให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป

อนึ่ง เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาพิจารณาและมีมติให้คณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาพิจารณาว่าจะเห็นสมควรมอบหมายให้คณะกรรมการวิสามัญประจำวุฒิสภาพะดี หรือจะเสนอให้วุฒิสภาพัฒนคณะกรรมการวิสามัญขึ้น เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาพ. พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๙^๒ และในคราวประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาพิจารณากรรค์ที่ ๕๕ วันพุธที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๘ ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วเห็นความชอบหมายให้คณะกรรมการวิสามัญและสิทธิมนุษยชน วุฒิสภาพิจารณา เมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการวิสามัญดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาพเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาพต่อไป

^๑โปรดดูรายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำรายเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการนัดพิบัติ พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร ในภาคผนวกหน้า (๗)

^๒โปรดดูร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำรายเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการนัดพิบัติ พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ในภาคผนวกหน้า (๗)

^๓ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาพ. พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๙ กำหนดว่า “เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญได้ในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาพอาจพิจารณาตามขอบหมายให้คณะกรรมการวิสามัญประจำวุฒิสภาพะดี หรือในกรณีที่มีความจำเป็น วุฒิสภาพอาจดึงคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสิบเอ็ดคน แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาศึกษา_r่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวเป็นเฉพาะกรณีไปก็ได้ และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการวิสามัญดังกล่าวเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นต่อไป”

ເວົ້າເສີມທີ ៤១២/២៥៥៥

ບໍລິສັດສໍານັກງານຄະນະກໍາຮຽນກ່າຍ
ປະກອນວ່າງພະຈານບໍ່ຢູ່ດີອກເວັ້ນການນໍາມາຕරາ ៦១
ແຫ່ງໄລຍະກູ່ທາງແພັ່ງແລະພາດີ່ຍໍມາໃຊ້ກັບຜູ້ສູງໝາຍຈາກກໍາຮຽນຟືບັດ ພ.ສ.

ສໍານັກເຂົ້າໃຈຄະນະຮຽນດີໄດ້ມີໜັງສືອ ທີ່ ນາ ០៥០៣/២៥៥៥ ລົງວັນທີ ១
 ມີຄຸນາຍານ ៩៥៥៥ ຕີ່ສໍານັກງານຄະນະກໍາຮຽນກ່າຍ ຄວາມວ່າ ຄະນະຮຽນດີໄດ້ມີມືດີເວັ້ນທີ່ ២៥
 ພຖານການ ៩៥៥៥ ອຸນົມດີ່ລັກກໍາຮຽນວ່າງພະຈານບໍ່ຢູ່ດີອກເວັ້ນການນໍາມາຕරາ ៦១ ແ່າງປະນາລ
 ກູ່ທາງແພັ່ງແລະພາດີ່ຍໍມາໃຊ້ກັບຜູ້ສູງໝາຍໃນກໍາຮຽນຟືບັດ ພ.ສ. ທີ່ກະທຽວງຸດືອຮ່ານເສນອ
 ແລະໃຫ້ສໍານັກງານຄະນະກໍາຮຽນກ່າຍກໍາຮຽນກ່າຍພິຈາລະນາເປັນເຮືອງຕ່າວ່າ ໂດຍຮັບຄວາມເຫັນຂອງ
 ຄະນະຮຽນມາຕຽບປະຕິກິຈາຍດ້ວຍ

ໃນການພິຈາລະນາວ່າງພະຈານບໍ່ຢູ່ດີ່ນີ້ ສໍານັກງານຄະນະກໍາຮຽນກ່າຍໄດ້ເສນອ
 ໄທ້ຄະນະກໍາຮຽນກ່າຍ (ຄະນະທີ່ ១) ດຽວພິຈາລະນາໂດຍມີຜູ້ແກນກະທຽວງຸດືອຮ່ານ(ສໍານັກງານ
 ປັດກະທຽວງ) ກະທຽວງກາຮັດລັກ (ສໍານັກງານປັດກະທຽວງ) ສໍານັກງານຄາວຸດືອຮ່ານ
 ແລະສໍານັກງານອັກກາຮຽນສູງສຸດ ເປັນຜູ້ຂໍແຈງຮາຍລະເອີ້ດ ທັງນີ້ ສໍານັກງານຄະນະກໍາຮຽນກ່າຍ
 ເຫັນສ່ວນຄວາມຈັດທ່ານທີ່ປະກອບຮ່າງໆ ດັ່ງຕ້ອໄປນີ້

១. ພັດທະນາວ່າງພະຈານບໍ່ຢູ່ດີ່ກໍາຮຽນ

ໄທຍັກເວັ້ນການນໍາຮະຍະເວລາແລະເຈື່ອນໃຫ້ຄາມນໍາຕරາ ៦១ ແ່າງປະນາລກູ່ທາງ
 ແພັ່ງແລະພາດີ່ຍໍມາໃຊ້ນັ້ນດັບແກ່ຜູ້ສູງໝາຍຈາກກໍາຮຽນຟືບັດ

២. ຄວາມເຫັນຂອງຄະນະຮຽນດີ

២.១ ນ້ຳສັງເກດຫັ້ນຫັ້ນ

ຄະນະຮຽນດີມີຂໍ້ສັງເກດວ່າ

(១) ວ່າງພະຈານບໍ່ຢູ່ດີ່ຕາມທີ່ກະທຽວງຸດືອຮ່ານເສນອກໍາຫັນຕ່ິຍິງ
 ພັດທະນາວ່າໄມ້ໄໝ້ນໍາຮະຍະເວລາແລະເຈື່ອນໄຝ້ກໍາຫັນໄຝ້ໃນນໍາມາຕරາ ៦១ ແ່າງປະນາລກູ່ທາງແພັ່ງ
 ແລະພາດີ່ຍໍມາໃຊ້ ຈຶ່ງສ່ວນກໍາຫັນຕ່ິຍິງຕໍ່ກໍາຮຽນຟືບັດແລະຫຼັກສູນວ່າ ໄທ້ກໍາຮຽນແລະຜູ້ມີສ່ວນໄດ້
 ເສີຍສະກຳຮ້ອງຫອດຕ່ອຄາລເພື່ອສັ່ງໄທ້ເປັນຄົນສານສູງໄດ້ຄາມປະນາລກູ່ທາງແພັ່ງແລະພາດີ່ຍໍ ໂດຍ
 ໄນນໍາຮະຍະເວລານໍາມາຕරາ ៦១ ນາໃຊ້

(២) ໂດຍທີ່ມີການໃຊ້ຄໍາ “ຮົບືບັດ” ແລະ “ຮົບືບັດກໍາຍ” ໃນທີ່ຕ່າງໆ ແຕກຕ່ານ
 ກັນ ເຊັ່ນ ໃນວ່າງພະຈານບໍ່ຢູ່ດີ່ນີ້ ແລະໃນວ່າງຮະເບີນຕາມທີ່ກະທຽວງກາຮັດລັກເສນອ
 ຈຶ່ງສ່ວນກໍາຮຽນຄາກໃຫ້ເປັນໄປດ້ວຍຄວາມຄູກຕ້ອງ ເໜາກສນ ແລະເປັນໄປໃນແນວທາງເຕີຍກັນ

(๑) สมควรพิจารณาว่าหากจะดำเนินการร่างกฎหมายในเรื่องนี้ ในรูปแบบพระราชกำหนดจะเหมาะสมหรือไม่ หากเห็นว่าเหมาะสมให้ดำเนินการยกเว้นพระราชกำหนดแล้วนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีต่อไป

หากสมควรดำเนินการในรูปของร่างพระราชบัญญัติให้นำเสนอคณะกรรมการประจำงานสภากฎหมายแทนราชภารตาก่อนเสนอสภากฎหมายแทนราชภารต่อไปได้

๒.๔ ความเห็นในเชิงที่สุด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้ดำเนินการตรวจพิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติตั้งกล่าวไว้เสร็จเรียบร้อยแล้ว และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ให้ความเห็นชอบด้วยการแก้ไขด้วยแล้ว ดังนี้

๑. กระทรวงยุติธรรม
๒. กระทรวงการคลัง
๓. สำนักงานศาลยุติธรรม
๔. สำนักงานอัยการสูงสุด

๓. สาระสำคัญของร่างกฎหมายที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอร่างฯ ให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ตรวจพิจารณา ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้พิจารณาข้อสังเกตของคณะกรรมการรัฐมนตรี และแก้ไขในสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๓.๑ การพิจารณข้อสังเกตของคณะกรรมการรัฐมนตรี

(๑) ได้แก้ไขให้สูญเสียส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการร้องขอให้ศาลมีสิ่งให้ผู้สูญหายจากกรณีที่เป็นคนสามสูญได้ตาม ๓.๒ การแก้ไขในสาระสำคัญ (๓)

(๒) ให้ใช้อ้อยคำ “กรณีที่เป็นบัด” ซึ่งหมายถึงความหมายนี้จากแต่เดิม โดยขอให้กระทรวงการคลังแก้ไขร่างระบบที่นี้ ให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัตินี้: นี้องจากผู้แทนกระทรวงการคลังซึ่งว่าร่างระบบที่นี้ ในเรื่องนี้ซึ่งมีได้ประกาศใช้บังคับ

(๓) ร่างพระราชบัญญัตินี้สาระสำคัญเป็นการยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการฟ้องที่บัด ให้เป็นไปเพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความสงบด้วยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศไทย หรือป้องปัดภัยพื้นที่สาธารณะ ตามมาตรา ๒๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงไม่อาจกำหนดในรูปแบบพระราชกำหนดได้

๓.๒ การแก้ไขในสาระสำคัญ

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมชื่อร่างฯ ให้สอดคล้องกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติ เป็น “ร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้รับการน้ำร่างกฎหมายและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก้ผู้สูญหายจากการณีธารณีพิบัติ พ.ศ.” รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมบันทึกหลักการให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมชื่อร่างฯ และแก้ไขเพิ่มเติมบันทึกเหตุผลให้ถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น

(๒) แก้ไขนิยาม “ผู้สูญหายในกรณีธารณีพิบัติ” ในร่างเดิมมาตรา ๓ เป็น “ผู้สูญหายจากการณีธารณีพิบัติ” และแก้ไขความหมายของนิยามดังกล่าวให้สอดคล้องกับร่าง มาตรา ๕

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมร่างเดิมมาตรา ๔ โดยเพิ่มความว่า “เมื่อผู้มีส่วนได้เสีย หรือพนักงานอัยการร้องขอ ศาลจะสั่งให้ผู้สูญหายจากการณีธารณีพิบัตินั้น เป็นคนสาบสูญก็ได้” เป็นวรรคสอง และความว่า “บุคคลซึ่งศาลได้มีคำสั่งให้เป็นคนสาบสูญตามวรรคสอง ให้อธิบายแก่ความพยายามมาตรา ๖๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อเวลาที่เริ่มเกิดกรณีธารณีพิบัติเว้นแต่พิสูจน์ได้ว่าบุคคลนั้นสูญหายในเวลาอื่นหลังจากเวลาที่เริ่มเกิดกรณีธารณีพิบัติ ก็ให้ ถือว่าถึงแก่ความตายในเวลาอื่นนั้น” เป็นวรรคสาม (ร่างมาตรา ๔) เพื่อกำหนดเวลาที่ให้อธิบาย ผู้สาบสูญถึงแก่ความตายมีความชัดเจน และเพื่อให้ศาลมีอ่อนค่าสั่งให้เป็นคนสาบสูญได้ตาม มาตรา ๖๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หากบุคคลนั้น ผู้มีส่วนได้เสีย หรือพนักงาน อัยการร้องขอโดยพิสูจน์ได้ว่าคนสาบสูญนั้นยังมีชีวิตอยู่หรือตายในเวลาอื่น

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมร่างเดิมมาตรา ๕ โดยกำหนดให้กระทรวงยุติธรรมนำบัญชีรายชื่อผู้สูญหายจากการณีธารณีพิบัติของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย นาประกำศในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๕) เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมนิยามใน ร่างมาตรา ๓ ตาม (๒)

สำนักงานคณะกรรมการคุณภาพการศึกษา

กรกฎาคม ๒๕๕๘

สาระสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑

แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหาย

จากกรณีธรรมนิพิบัติ พ.ศ.

สภาพแทนราชภรลงมติเห็นชอบแล้ว

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธรรมนิพิบัติ

๑.๒ เหตุผล

เนื่องจากได้เกิดกรณีธรรมนิพิบัติจากเหตุการณ์แผ่นดินไหวและคลื่นยักษ์ บริเวณที่ฟื้งทะเล้อนدامนของจังหวัดกระปี จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดระนอง และจังหวัดสตูล เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ก่อให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิตและมีผู้สูญหายเป็นจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการสามารถร้องขอต่อศาลเพื่อสั่งให้บุคคลดังกล่าว เป็นคนสถาบันสูญได้ โดยไม่ต้องรอระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้อีกว่าบุคคลที่ศาลสั่งให้เป็นคนสถาบันสูญถึงแก่ความตายตามมาตรา ๖๒ แห่งประมวลกฎหมายดังกล่าว เมื่อเวลาที่เริ่มเกิดกรณีธรรมนิพิบัติหรือเวลาอื่นที่พิสูจน์ได้ จึงจำเป็น ต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธรรมนิพิบัติ พ.ศ.”

๓. คำประกาศ

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธรรมนิพิบัติ

๔. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๕. บทพิจารณาศัพท์ (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“กรณีธรรมนิพัตติ” หมายความว่า เหตุการณ์คลื่นยักษ์ที่เกิดขึ้นบริเวณพื้นที่ฝั่งทะเลอันดามันของจังหวัดกระเบี่ยง จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดระนอง และจังหวัดสตูล เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

“ผู้สูญหายจากการณีธรรมนิพัตติ” หมายความว่า ผู้มีชื่อยู่ในบัญชีรายชื่อผู้สูญหายจาก การณีธรรมนิพัตติที่กระทรวงยุติธรรมประกาศตามมาตรา ๕

๖. บทรักษาการตามพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๖)

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๗. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๗.๑ การยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธรรมนิพัตติ (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ ให้ยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธรรมนิพัตติ

เมื่อผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการร้องขอ ศาลจะสั่งให้ผู้สูญหายจากการณีธรรมนิพัตตินั้นเป็นคนสามัญก็ได้

บุคคลซึ่งศาลมีคำสั่งให้เป็นคนสามัญตามวรรคสอง ให้ถือว่าถึงแก่ความตาย ตามมาตรา ๖๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อเวลาที่เริ่มเกิดการณีธรรมนิพัตติ เว้นแต่ พิสูจน์ได้ว่าบุคคลนั้นสูญหายไปในเวลาอันหลังจากเวลาที่เริ่มเกิดการณีธรรมนิพัตติ ก็ให้ถือว่า ถึงแก่ความตายในเวลานั้น

๗.๒ การนำบัญชีรายชื่อผู้สูญหายจากการณีธรรมนิพัตติประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ ให้กระทรวงยุติธรรมนำบัญชีรายชื่อผู้สูญหายจากการณีธรรมนิพัตติของ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย มาประกาศในราชกิจจานุเบกษา ภายใน สิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การแก้ไขเพิ่มเติมบัญชีรายชื่อตามวรรคหนึ่ง ให้กระทรวงยุติธรรมประกาศใน ราชกิจจานุเบกษาภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับแจ้งจากการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย

ประเด็นสำคัญ

จากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไข

ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับ

แก่ผู้สูญหายจากการณีธรรมพิบัติ พ.ศ.

๑. สรุปประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง

ผลสำรวจเชิงลึกชี้ว่า วรรณสถิตย์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้แต่งหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวในที่ประชุม หลังจากนั้น สมาชิกผู้แทนราษฎรได้อภิปรายแสดงความเห็นและตั้งข้อสังเกต โดยมีประเด็นสำคัญสรุปได้ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ โดยที่หลักกฎหมายทั่วไปหรือกฎหมายรัฐธรรมนูญมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป แต่ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้ยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธรรมพิบัติโดยระบุให้ใช้บังคับเฉพาะกรณีธรรมพิบัติเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ นั้น จะเป็นการขัดกับหลักกฎหมายทั่วไป หรือขัดกับกฎหมายรัฐธรรมนูญหรือไม่

ประเด็นที่ ๒ บัญชีรายชื่อผู้สูญหายจากการณีธรรมพิบัติของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทยที่กำหนดให้กระทรวงยุติธรรมประกาศในราชกิจจานุเบกษาเน้นมีความชัดเจน ถูกต้องและแม่นยำมากน้อยเพียงใด หากมีผู้สูญหายแต่ไม่มีชื่อยื่นบัญชีรายชื่อผู้สูญหายจากการณีธรรมพิบัติของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทยจะดำเนินการอย่างไร

ประเด็นที่ ๓ การกำหนดยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ มาใช้บังคับแก่ผู้เสียหายจากการณีธรรมพิบัติ ซึ่งใช้บังคับเฉพาะกรณีเหตุการณ์แผ่นดินไหวและคลื่นยักษ์ที่เกิดขึ้นบริเวณพื้นที่ฝั่งทะเลอันดามันของจังหวัดกระปี จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดระนอง และจังหวัดสตูล เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ เท่านั้น หากเกิดกรณีที่มีผู้สูญหายเพิ่มขึ้นมาในภายหลัง หรือมีผู้สูญหายจากจังหวัดอื่นซึ่งไม่ใช่จังหวัดที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้การร้องขอต่อศาลเพื่อสั่งให้บุคคลดังกล่าวเป็นคนสามัญ โดยไม่ต้องรอระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์จะดำเนินการได้หรือไม่อย่างไร หรือกรณีที่มีผู้ที่ยังมีชีวิตอยู่ปรากฏขึ้นมาในภายหลังจะมีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการไว้อย่างไร

ประเด็นที่ ๔ เนื่องจากมีผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนจากการณีธรรมพิบัติเป็นจำนวนมาก เห็นควรกำหนดให้มีการยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมเมื่อผู้มีส่วนได้เสียร้องขอต่อศาลเพื่อสั่งให้ผู้สูญหายจากการณีธรรมพิบัติเป็นคนสามัญ

จากนั้นผลสำรวจเอกสารชิดชัย วรรณสถิตย์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ได้ซึ่งแจงต่อที่ประชุมสภาพัฒนาราชภาร สรุปได้ดังนี้

หลังจากที่เกิดกรณีพิบัติ เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๗ ที่ผ่านมาตน ได้มีการตั้งศูนย์ตรวจพิสูจน์เอกสารชิดชัยของบุคคลที่สูญหายขึ้น เพื่อตรวจสอบผู้สูญหายไปในเหตุการณ์กรณีพิบัติโดยการตรวจพิสูจน์ดังกล่าวจะทำโดยผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศและมีมาตรฐานสากลจึงทำให้จำนวนผู้สูญหายมีความถูกต้องและแม่นยำ แต่อย่างไรก็ตาม จะรับข้อสังเกตของสมาชิกสภาพัฒนาราชภาร ไปพิจารณาและจะได้ตรวจสอบจำนวนผู้สูญหายที่แท้จริงต่อไป

มติที่ประชุมสภาพัฒนาราชภารในวาระที่หนึ่ง

ที่ประชุมสภาพัฒนาราชภาร มีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหาย จากการณีพิบัติ พ.ศ. ด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์

๒. สรุปประเด็นและผลการพิจารณาของสภาพัฒนาราชภารในวาระที่สอง

๒.๑ ประเด็นที่มีการอภิปรายและได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง

ประเด็นที่ ๑ เกี่ยวกับบทนิยามศัพท์ของร่างมาตรา ๓ คำว่า “กรณีพิบัติ”

ที่มีผู้ประยุត์ข้อแก้ความในร่างมาตรา ๓ โดยเห็นว่า สภาพบุคคลสิ้นสุดลงเมื่อตายนั้นควรจะมีการระบุเหตุการณ์ที่ทำให้บุคคลเสียชีวิตที่แน่นอน เพราะการสิ้นสุดสภาพบุคคลโดยการตายเกี่ยวข้องกับสาเหตุและหน้าที่ของบุคคลและผู้มีส่วนได้เสีย ดังนั้น เมื่อเหตุการณ์แผ่นดินไหวเกิดก่อนเหตุการณ์คลื่นยักษ์และยังไม่ได้ทำให้มีผู้เสียชีวิต แต่ผู้เสียชีวิตได้เสียชีวิตด้วยเหตุการณ์คลื่นยักษ์ซึ่งเกิดขึ้นตามมาทีหลัง ดังนั้น จึงเสนอให้ตัดคำว่า “แผ่นดินไหวและ” ดังกล่าวออก โดยให้กำหนดไว้แต่เพียงเหตุการณ์คลื่นยักษ์เหตุการณ์เดียวเท่านั้น และให้แก้ไข คำว่า “ผู้สูญหายจากการณีพิบัติ” โดยให้ตัดคำว่า “มีสัญชาติไทยซึ่ง” ออก โดยเห็นว่า ถ้าตัดถ้อยคำดังกล่าวออกจะทำให้ครอบคลุมถึงผู้มีสัญชาติอื่นซึ่งเสียชีวิตจากเหตุการณ์ดังกล่าวด้วย

คณะกรรมการยังคงเห็นด้วยกับการตั้งข้อสังเกตและการขอประยุត์แก้ไขถ้อยคำดังกล่าว โดยเห็นว่า การแก้ไขบทนิยามศัพท์ คำว่า “กรณีพิบัติ” โดยตัดคำว่า “แผ่นดินไหวและ” ออก จะ “ไม่ทำให้ความหมายของคำว่า “กรณีพิบัติ” ตามเจตนาของร่างพระราชบัญญัตินี้เปลี่ยนแปลงไป และยังคงถือว่าเป็นเหตุการณ์เดียวที่กันอยู่ ส่วนการตัดคำว่า “มีสัญชาติไทยซึ่ง” ออกจะทำให้ผู้ที่มีเชื้อสายในบัญชีรายชื่อผู้สูญหายจากการณีพิบัติรวมทั้งผู้มีสัญชาติไทยและผู้มีสัญชาติอื่นด้วย

ประเด็นที่ ๒ เกี่ยวกับร่างมาตรา ๕ ซึ่งกำหนดให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมบัญชีรายชื่อผู้สูญหายจากการณีพิบัติของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทยนั้น มีสมาชิกสภาพัฒนาราชภารดังข้อสังเกตว่า การให้เพิ่มเติมรายชื่อผู้สูญหายจากเหตุการณ์ดังกล่าวทั้งนั้น มีระยะเวลาจึงถึงเมื่อใด

คณะกรรมการชี้แจง ดังนี้

การแก้ไขเพิ่มเติมบัญชีรายรื่อผู้สูญหายจากการณ์ธารนีพิบัติของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระท่วงหาดใหญ่ตามร่างมาตรา ๕ วรรคสองนั้นไม่มีการกำหนดระยะเวลาสิ้นสุด แต่เมื่อระยะเวลาที่บุคคลได้ไปจากภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่และไม่มีครรภ์แล้วบุคคลนั้นยังมีชีวิตอยู่หรือไม่ ตลอดระยะเวลาสองปีนับแต่วันที่เหตุอันตรายแก่ชีวิตได้ผ่านพ้นไปก็จะเข้าเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ อนุมาตรา ๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการอาจร้องขอให้ศาลสั่งให้บุคคลนั้นเป็นคนสถาบันสูญกู้ได้

๒.๘ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สองขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา

**ร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไข
ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับ
แก่ผู้สูญหายจากการณ์ธารนีพิบัติ พ.ศ.**

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

คำปรารภ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒

ไม่มีการแก้ไข

^๖ มาตรา ๖๑ ถ้าบุคคลได้ไปจากภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่และไม่มีครรภ์แล้วบุคคลนั้นยังมีชีวิตอยู่หรือไม่ตลอดระยะเวลาห้าปี เมื่อผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการร้องขอ ศาลจะสั่งให้บุคคลนั้นเป็นคนสถาบันสูญกู้ได้

ระยะเวลาตามวรรคหนึ่งให้ลดเหลือสองปี

(๑) นับแต่วันที่การรับหรือส่งความดินสุลลง ถ้าบุคคลนั้นอยู่ในการรับหรือส่งความ และหายไปในการรับหรือส่งความดังกล่าว

(๒) นับแต่วันที่ยานพาหนะที่บุคคลนั้นเดินทาง อับปาง ถูกทำลาย หรือสูญหายไป

(๓) นับแต่วันที่เหตุอันตรายแก่ชีวิตนอกจากที่ระบุไว้ใน (๑) หรือ (๒) ได้ผ่านพ้นไป ถ้าบุคคลนั้นตกอยู่ในอันตรายเช่นหัวน้ำ

มาตรา ๓

ไม่มีการแก้ไข

แต่ในที่ประชุมสภาผู้แทนราชภารต คณะกรรมการบริการเห็นด้วยกับสมาชิกสภาผู้แทนราชภารตุ้งประญัติที่ขอประญัดติแก้ความในมาตรา ๓ บทนิยามศัพท์ คำว่า “กรณีธรรมนิบัติ” โดยให้ตัดคำว่า “แผ่นดินไหวและ” ออก โดยเห็นว่า ควรจะให้มีการระบุเหตุการณ์ที่ทำให้บุคคลเสียชีวิตที่แน่นอน โดยผู้เสียชีวิตได้เสียชีวิตด้วยเหตุการณ์คลื่นยักษ์ซึ่งเกิดขึ้นตามมาที่หลังเหตุการณ์แผ่นดินไหว ดังนั้น จึงเสนอให้ตัดคำว่า “แผ่นดินไหวและ” ดังกล่าวออก โดยให้กำหนดไว้แต่เพียงเหตุการณ์คลื่นยักษ์เหตุการณ์เดียวเท่านั้น และให้แก้ไขคำว่า “ผู้สูญหายจากการณีธรรมนิบัติ” โดยให้ตัดคำว่า “มีสัญชาติไทยซึ่ง” ออก โดยเห็นว่า ถ้าตัดถ้อยคำดังกล่าวออกจะทำให้ครอบคลุมถึงผู้มีสัญชาติอื่นซึ่งเสียชีวิตจากเหตุการณ์ดังกล่าวด้วย ดังนั้น ความในมาตรา ๓ ตามที่ผู้ประญัติขอประญัดติแก้ความ เป็นดังนี้

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“กรณีธรรมนิบัติ” หมายความว่า เหตุการณ์แห่งต้นที่ทำให้เกิดคลื่นยักษ์ซึ่งเกิดขึ้นบริเวณพื้นที่ฝั่งทะเลอันดามันของจังหวัดกระปี จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดระนอง และจังหวัดสตูล เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

“ผู้สูญหายจากการณีธรรมนิบัติ” หมายความว่า ผู้มีสัญชาติไทยซึ่งมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้สูญหายจากการณีธรรมนิบัติที่กระทรวงยุติธรรมประกาศตามมาตรา ๕”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราชภารตเห็นด้วยกับคณะกรรมการบริการที่ขอแก้ไขความผู้ประญัดติที่ประชุมสภาผู้แทนราชภารต

มาตรา ๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔**มีการแก้ไข****คณะกรรมการแก้ไข ดังนี้**

มาตรา ๔ ให้กระทรวงยุติธรรมนำบัญชีรายชื่อผู้สูญหายจากการณีธรรมนิบัติของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย มาประกาศในราชกิจจานุเบกษา ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชนบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การแก้ไขเพิ่มเติมบัญชีรายชื่อตามวรรคหนึ่งให้กระทรวงยุติธรรมประกาศในราชกิจจานุเบกษาภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับแจ้งจากการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

**ในที่ประชุมสภากู้แทนราษฎรได้ดังข้อสังเกตเกี่ยวกับ
ร่างมาตรา ๕ วรรคสอง โดยเห็นควรให้เว้นวรรคตอนของข้อความเป็นดังนี้ “การแก้ไขเพิ่มเติม
บัญชีรายชื่อตามวาระคนหนึ่ง ให้กระทรวงยุติธรรมประกาศในราชกิจจานุเบกษาภายในสิบห้าวัน
นับแต่วันได้รับแจ้งจากการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย” และเห็นควรเพิ่มถ้อยคำ คำว่า
“กระทรวงมหาดไทย” หลังข้อความคำว่า “การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย” เช่นเดียวกันกับใน
ร่างมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง ซึ่งคณะกรรมการขึ้นด้วยกันข้อสังเกตของสมาชิกสภากู้แทนราษฎรและ
แก้ไขใหม่ในที่ประชุม เป็นดังนี้**

**มาตรา ๕ ให้กระทรวงยุติธรรมนำบัญชีรายชื่อผู้สูญหายจากการณ์ธรรมพิบัติของ
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย มาประกาศในราชกิจจานุเบกษา ภายใน
สิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ**

**การแก้ไขเพิ่มเติมบัญชีรายชื่อตามวาระคนหนึ่ง ให้กระทรวงยุติธรรมประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับแจ้งจากการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
กระทรวงมหาดไทย**

มติ ที่ประชุมสภากู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๖

ไม่มีการแก้ไข

๓. ผลการพิจารณาของสภากู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

**มติที่ประชุม ที่ประชุมสภากู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกันร่าง
พระราชบัญญัตินี้ด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์**

ส่วนที่ ๒

**ข้อมูลประกอบการพิจารณาสร้างพระราชบัญญัติ
ยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไข^๑
ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สัญชาติ
จากการณีมรณีพิบัติ พ.ศ.**

บทความอันเนื่องมาจากสินามิ*

จากเหตุการณ์คลื่น “สีนามิ” ได้สร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินแก่ ประชาชนชาวไทย ซึ่งอาศัยในเขตที่คลื่นพัดผ่านโดยอยู่ในเขต ๖ จังหวัดภาคใต้ นอกจากจะมี การสูญเสียและก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของบุคคลและทรัพยากรชายฝั่งทะเล อันดามันแล้ว ความสูญเสียอันถึงแก่ชีวิตหรือสูญหายของบุคคลนับว่าเป็นการสูญเสียที่ยิ่งใหญ่ กว่าการสูญเสียใดๆ ทั้งหมด บุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับบุคคลผู้ถึงแก่ชีวิตหรือสูญหายก็ดี ไม่ว่าในฐานะบุคคลในครอบครัวหรือในฐานะความสัมพันธ์ใดๆ ต่างตกอยู่ในอาการเคราโศก เสียใจ รวมทั้งบางกรณียังต้องมีภาระหน้าที่อิกมากมายที่ตามมาให้ต้องจัดการและดำเนินการ ไม่ว่าจะเป็นการจัดการวิธีการทางศาสนาให้กับผู้เสียชีวิตหรือสูญหาย นอกจากนี้ยังต้องมีหน้าที่ หรืออาจมีภาระในการดำเนินการในเรื่องเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือสิทธิหน้าที่ของผู้เสียชีวิตหรือ ผู้สูญหายตามที่กฎหมายกำหนดไว้ออกด้วย

ดังนั้น ในการจัดการทรัพย์สินหรือสิทธิหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ในกรณี ของบุคคลที่เสียชีวิตหรือสูญหายไปแล้วนั้นจะจัดการเช่นไร บทความนี้จะเป็นการอธิบาย หลักการเบื้องต้นพอให้เป็นแนวทางแก่ผู้ที่ประสงค์จะต้องดำเนินการในทางกฎหมายเพื่อจัดการ ทรัพย์สินของบุคคลผู้สูญหายหรือเสียชีวิตต่อไป

“บุคคล” ในความหมายของกฎหมายนี้มีบุคคลอยู่ ๒ ประเภท คือ บุคคล ธรรมด้าและนิติบุคคล ในบทความนี้มุ่งอธิบายถึงบุคคลธรรมด้าเป็นหลัก โดยกฎหมายมี ข้อพิจารณาว่าความเป็นบุคคลธรรมด้านั้นจะเริ่มต้นนับแต่เมื่อบุคคลธรรมดามีสภาพบุคคล กล่าวคือ คลอดจากครรภ์มารดาแล้วอยู่รอดเป็นทารกด้วย สภาพบุคคลจะเป็นจุดเริ่มต้นของ บุคคลธรรมด้านั้นที่จะสามารถมีและใช้สิทธิ์ต่างๆ ตามที่กฎหมายกำหนดให้ แต่ความสามารถ ในการใช้สิทธิ์หรือมีสิทธินั้นอาจถูกจำกัดโดยกฎหมาย เช่น กรณีความสามารถในการทำนิติกรรม ของผู้เยาว์ โดยหลักแล้วหากผู้เยาว์จะทำนิติกรรมที่มิใช่กรณีที่กฎหมายอนุญาตให้ทำได้เองแล้ว ผู้เยาว์จะต้องขอความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม มิฉะนั้นจะทำให้นิติกรรมที่ทำนั้นมีผล เป็นโมฆะ

แต่อย่างไรก็ดี ความสามารถมีสิทธิ์หรือใช้สิทธิตามที่กฎหมายรับรองและ คุ้มครองนั้นอาจสิ้นสุดลงได้เมื่อบุคคลธรรมด้านั้นสิ้นสภาพบุคคล ซึ่งจะมีสิทธิ์และหน้าที่ บางลักษณะที่ยังคงอยู่และจะตกทอดเป็นมรดกแก่ทายาทต่อไป โดยการสืบสrapeบุคคลของ บุคคลธรรมด้า จะเกิดขึ้นเมื่อตายซึ่งคำว่า “ตาย” ที่กำหนดไว้ในกฎหมายนี้มี ๒ ประการ คือ

๑. ตายตามธรรมชาติ คือ เป็นการตายตามลักษณะทางธรรมชาติ ปอด หัวใจ และแกนสมองหยุดทำงาน

*ที่มา : วิณัญญา แสงสุข. “บทความอันเนื่องมาจากสินามิ.” บทความ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง. สืบค้นได้จาก <http://www.law.ru.ac.th.๒๕๕๘>.

๒. การตายโดยผลของกฏหมาย หรือสาบสูญ ซึ่งกฏหมายได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาไว้คือ

๒.๑ กรณี “ผู้ไม่อยู่” ซึ่งเป็นระเบียบก่อนการสาบสูญด้วยเหตุว่าการที่บุคคลธรรมดاجึงถือว่าสาบสูญนั้น จะมีหลักเกณฑ์ที่กำหนดระยะเวลาที่บุคคลได้ไปเสียจากภูมิลำเนาโดยไม่มีผู้ใดรู้ว่าเป็นตายร้ายดีอย่างไรนั้น มีกำหนด ๕ ปี หรือ ๒ ปี ขึ้นกับกรณี ดังนั้น หากอ่อนครบกำหนดดังกล่าวอาจมีปัญหาในการจัดการทรัพย์สินของบุคคลนั้นได้ กฏหมายจึงกำหนดหลักเกณฑ์การจัดการทรัพย์สินของผู้ไม่อยู่ขึ้นพิจารณา ก่อนจะครบกำหนดระยะเวลาที่จะเป็นผู้สาบสูญ ซึ่งการเป็น “ผู้ไม่อยู่” นั้น กฏหมายยังไม่ถือว่าสาบสูญไม่ใช่กรณีที่ถือว่าสิ้นสภาพบุคคลแล้ว โดยกำหนดไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๙ ซึ่งมีหลักเกณฑ์ที่จะถือว่าเป็น “ผู้ไม่อยู่” ดังนี้

๒.๑.๑ เมื่อบุคคลได้ไปเสียจากภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ และไม่มีใครรู้แน่ว่าบุคคลนั้นยังมีชีวิตอยู่หรือไม่

๒.๑.๒ บุคคลนั้นมิได้ตั้งด้วยแทนผู้รับมอบอำนาจไว้ หรืออาจมีการตั้งด้วยแทนผู้รับมอบอำนาจทั่วไปไว้และสัญญาด้วยแทนระหว่างสิ้นไป หรือปรากฏว่าด้วยแทนผู้รับมอบอำนาจทั่วไปได้จัดการทรัพย์สินนั้นในลักษณะที่อาจเสียหายแก่บุคคลที่ไม่อยู่

๒.๑.๓ พนักงานอัยการ หรือผู้มีส่วนได้เสีย เช่น คู่สมรส บุตรบิดามารดา ซึ่งเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ในการจัดการทรัพย์สิน ร้องขอต่อศาล

๒.๑.๔ เมื่อศาลได้รับการร้องขอเช่นนั้น ศาลจะสั่งให้ทำการอย่างหนึ่งอย่างใดไปพลาังก่อนตามที่จำเป็น เพื่อจัดการทรัพย์สินของบุคคลผู้ไม่อยู่นั้น

๒.๑.๕ หากว่าผู้ไม่อยู่นั้นไปเสียจากภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่และไม่มีผู้ใดได้รับข่าวเกี่ยวกับบุคคลนั้นประการใดเลยเป็นเวลาล่วงเลยไปหนึ่งปีนับแต่นั้น หรือหนึ่งปีนับแต่วันมีผู้เดินทางหรือได้ทราบข่าวมาเป็นครั้งหลังสุด หากว่าพนักงานอัยการหรือผู้มีส่วนได้เสียร้องขอให้ศาลมีการตั้ง “ผู้จัดการทรัพย์สิน” ของผู้ไม่อยู่ขึ้นก็ได้

โดยตามมาตรา ๔๙ และ ๕๙ กำหนดว่า เมื่อบุคคลได้ไปเสียจากภูมิลำเนาและไม่มีใครรู้แน่ว่าบุคคลนั้นยังมีชีวิตอยู่หรือไม่ ก่อนที่จะร้องขอให้ศาลมีคำสั่งจัดการทรัพย์สินให้จะต้องเป็นกรณีที่ผู้ไม่อยู่นั้nmิได้มีการตั้งด้วยแทนผู้รับมอบอำนาจทั่วไปไว้ ดังนั้น หากไม่ใช่กรณีที่สัญญาด้วยแทนระหว่างสิ้นไป หรือปรากฏว่าด้วยแทนผู้รับมอบอำนาจทั่วไปได้จัดการทรัพย์สินนั้นในลักษณะที่อาจเสียหายแก่ผู้ไม่อยู่แล้ว ย่อมจะต้องให้ด้วยแทนรับมอบอำนาจทั่วไปนั้น เป็นผู้ดำเนินการจัดการทรัพย์สินของผู้ไม่อยู่นั้นต่อไปโดยกฏหมายได้กำหนดขอบอำนาจของด้วยแทนรับมอบอำนาจทั่วไปไว้คือ ด้วยแทนรับมอบอำนาจทั่วไปนั้นจะทำกิจการได้ๆ ในทางจัดการแทนด้วยการยอมทำได้ทุกอย่าง แต่หากเป็นกรณีดังต่อไปนี้ ด้วยแทนรับมอบอำนาจทั่วไปจะกระทำมิได้ เว้นแต่เข้าเงื่อนไขในมาตรา ๘๐๒

- ๑) ขายหรือจำนำของสัมหาริมทรัพย์
- ๒) ให้เช่าอสังหาริมทรัพย์กัวสาบปีขึ้นไป

๓) ให้

- ๔) ประนีประนอมยอมความทั้งในศาลและนอกศาล
- ๕) ยื่นฟ้องต่อศาลไม่ว่าจะเป็นคดีแพ่งหรือคดีอาญา
- ๖) มอบข้อพิพาทให้ออนุญาตด้วยการพิจารณาทั้งในศาลหรือนอกศาล

นอกจากนี้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๕๑ ได้กำหนดว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๘๐๒ ถ้าตัวแทนผู้รับมอบอำนาจทั่วไปเห็นเป็นการจำเป็นจะต้องทำการอันใดอันหนึ่งเกินขอบอำนาจที่ได้รับไว้ด้วยของอนุญาตต่อศาล และเมื่อศาลสั่งอนุญาตแล้วจึงจะกระทำการนั้นได้”

ทั้งนี้ตามมาตรา ๕๑ เป็นกรอบที่กฎหมายวางไว้กำหนดขอบอำนาจของตัวแทนรับมอบอำนาจทั่วไปให้แคบกว่ากรณีของตัวแทนรับมอบอำนาจทั่วไปในกรณีปกติ คือ หากเป็นของอำนาจของตัวแทนรับมอบอำนาจทั่วไปที่มิใช่กรณีการจัดการทรัพย์สินของผู้ไม่อยู่แล้ว ตัวแทนรับมอบอำนาจทั่วไปอาจกระทำการที่กฎหมายกำหนดว่ามิให้กระทำได้ หากเข้าหลักเกณฑ์กรณีฉุกเฉินตามมาตรา ๘๐๒ แม้จะเป็นการเกินขอบอำนาจก็ตาม แต่เมื่อเป็นการกระทำเพื่อดูแลรักษาประโยชน์ให้ด้วยการแล้วย่อมกระทำได้ แต่หากเป็นกรณีของผู้ไม่อยู่เมื่อจะเข้ากรณีฉุกเฉินตามมาตรา ๘๐๒ แล้วก็ตาม ตัวแทนรับมอบอำนาจทั่วไปจะจัดการแทนทันทีมิได้จะต้องได้ปฏิบัติตามที่มาตรา ๕๑ กำหนดด้วย คือ หากเป็นการเกินขอบอำนาจของตัวแทนรับมอบอำนาจทั่วไปด้วยของอนุญาตต่อศาลก่อนและศาลต้องมีคำสั่งอนุญาตให้กระทำการนั้นได้ตัวแทนรับมอบอำนาจทั่วไปจึงจะกระทำโดยจะอ้างมาตรา ๘๐๒ มิได้

อย่างไรก็ตาม หากเป็นกรณีที่ไม่มีการตั้งตัวแทนรับมอบอำนาจทั่วไปไว้หรือตั้งไว้แล้วปรากฏว่าตัวแทนรับมอบอำนาจทั่วไปนั้นอาจจัดการทรัพย์สินของผู้ไม่อยู่ให้เกิดความเสียหายได้ เช่นนี้จะเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ในมาตรา ๕๙ คือ เมื่อพนักงานอัยการหรือผู้มีส่วนได้เสียร้องขอให้ศาลสั่งให้เป็นผู้จัดการทรัพย์สินของผู้ไม่อยู่นั้นได้เพียงเท่าที่จำเป็นเป็นกรณี ๆ ไป และหากครอบหนึ่งปีแล้วนับแต่วันที่ผู้ไม่อยู่นั้นไปเสียจากภูมิลำเนาหรือถินที่อยู่ และไม่มีผู้ใดได้รับข่าวเกี่ยวกับบุคคลนั้นเลยหรือครอบหนึ่งปีนับแต่วันมีผู้ได้พบเห็นหรือได้ทราบข่าวมาเป็นครั้งหลังสุด พนักงานอัยการหรือผู้มีส่วนได้เสียร้องขอให้ศาลมีคำสั่งดัง “ผู้จัดการทรัพย์สิน” ของผู้ไม่อยู่นั้นได้ โดยผู้จัดการทรัพย์สินของผู้ไม่อยู่มีหน้าที่ดังนี้คือ

(๑) การจัดการทำบัญชีทรัพย์สินของผู้ไม่อยู่โดยทำให้เสร็จภายในสามเดือนนับแต่วันทราบคำสั่งดังของศาล (ตามมาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๒) โดยในการทำบัญชีทรัพย์สินดังกล่าวจะจะต้องกระทำการต่อหน้าพยานอย่างน้อย ๒ คน และให้พยานดังกล่าวที่ไม่น้อยกว่า ๒ คนนั้น ลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องของบัญชี ซึ่งพยานบุคคลดังกล่าวต้องเป็นคู่สมรสหรือญาติของผู้ไม่อยู่ที่บรรลุนิติภาวะแล้ว หากไม่สามารถหาบุคคลดังกล่าวได้ หรือหาได้แต่บุคคลเหล่านั้นไม่ยอมเป็นพยาน อาจจะให้บุคคลอื่นที่บรรลุนิติภาวะแล้วมาเป็นพยานก็ได้ (ตามมาตรา ๕๓)

๒) หน้าที่ในการกระทำการแทนผู้ไม่อยู่โดยมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับตัวแทนรับมอบอำนาจทั่วไปตามมาตรา ๘๐๑ และมาตรา ๘๐๒ ซึ่งหากจะกระทำการเกินขอบอำนาจต้องขออนุญาตต่อศาลและเมื่อศาลสั่งอนุญาตแล้วจึงกระทำการนั้นได้ (ตามมาตรา ๕๕)

๓) ในกรณีที่ศาลเห็นสมควร หรืออัยการหรือผู้มีส่วนได้เสียร้องขอ ศาลอาจมีคำสั่งให้ผู้จัดการห้ามกันไว้เพื่อการที่จัดทำและเพื่อส่งคืนทรัพย์สินที่มอบไว้ ซึ่งอาจเป็นบุคคลหรือทรัพย์สินมาเป็นหลักประกันก็ได้ และในการสั่งมอบทรัพย์สินนั้นคืนด้วยรายงานสภาพความเป็นอยู่แห่งทรัพย์สินของผู้ไม่อยู่ (ตามมาตรา ๕๖(๑),(๒))

นอกจากนี้การเป็นผู้จัดการทรัพย์สินอาจสิ้นสุดลงได้ ๒ กรณี

๑. เพราะเหตุตัวผู้ไม่อยู่

- ผู้ไม่อยู่นั้นกลับมา

- ผู้ไม่อยู่มิได้กลับมาแต่ได้จัดการทรัพย์สินหรือแต่งตั้งตัวแทนเพื่อจัดการทรัพย์สินของตนเองแล้ว

- ได้ความแนชัดว่าผู้ไม่อยู่นั้นถึงแก่ความตายหรือศาลมีคำสั่งให้เป็นคนสถาบันสูญ

๒. เพราะเหตุของตัวผู้จัดการทรัพย์สิน

- ผู้จัดการทรัพย์สินลาออกจากหรือถึงแก่ความตาย

- ผู้จัดการทรัพย์สินเป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

- ผู้จัดการทรัพย์สินเป็นคนล้มละลาย

- ศาลถอดถอนผู้จัดการทรัพย์สิน

๒.๒ กรณีที่ถือว่าสถาบันสูญ โดยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๑ กำหนดหลักเกณฑ์ที่ศาลจะสั่งให้บุคคลใดเป็นคนสถาบันสูญ คือ

๒.๒.๑ ถ้าบุคคลหนึ่งบุคคลใดไปเสียจากภูมิลำเนาหรือถินที่อยู่ และไม่ได้รู้แจ้งว่าบุคคลนั้นยังมีชีวิตอยู่หรือไม่ตลอดระยะเวลาดังนี้

๒.๒.๑.๑ ห้าปี หรือ

๒.๒.๑.๒ สิบปี นับแต่

(๑) วันที่มีการรับหรือส่งครามสิ้นสุดลง ถ้าบุคคลนั้นอยู่ใน การรับหรือส่งคราม และหายไปในการรับหรือส่งครามดังกล่าว หรือ

(๒) วันที่ยานพาหนะที่บุคคลนั้นเดินทาง อับปาง ถูกทำลาย หรือสูญหายไป เช่น เครื่องบินตก เรือโดยสารล่ม หรือรถไฟชนกัน เป็นต้น

(๓) วันที่เหตุอันตรายต่อชีวิต นอกจากที่ระบุไว้ใน (๑) หรือ (๒) ได้ผ่านพ้นไป ถ้าบุคคลนั้นตกอยู่ในอันตรายเช่นว่านั้น เช่น อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย หรือดีกอล์ฟ เป็นต้น

- ๒.๒.๒ ผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการร้องขอต่อศาล
 ๒.๒.๓ ศาลจะสั่งให้บุคคลนั้นเป็นคนสามัญได้
 ๒.๒.๔ บุคคลซึ่งศาลมีคำสั่งให้เป็นคนสามัญ ให้ถือว่าถึงแก่
 ความตายเมื่อครบกำหนดระยะเวลา ในข้อ ๒.๒.๑

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น การที่ศาลมีคำสั่งให้บุคคลใดเป็นคนสามัญนั้น จะต้องเป็นกรณีที่บุคคลหนึ่งบุคคลใดไปเสียจากภัยมิลำเนาหรือถินที่อยู่ของตนเองโดยไม่มีผู้ใดทราบว่าบุคคลนั้นเป็นตายร้ายด้อย่างไร ตลอดระยะเวลาที่หายไปต่อเนื่องกัน โดยหากเมื่อใดสามารถทราบได้ว่าบุคคลที่หายไปนั้นยังมีชีวิตอยู่ การนับเวลาจะหยุดลงทันที การที่ศาลมีคำสั่งให้บุคคลใดเป็นคนสามัญได้นั้น กว้างหมายได้กำหนดระยะเวลาไว้ ๒ กรณี โดยหากเป็นกรณีปกติใช้เวลา ๕ ปี แต่หากเป็นกรณีไม่ปกติใช้เวลา ๒ ปี โดยมีเหตุเพระบุคคลนั้นต้องไปอยู่ระหว่างการรับการส่งคุก ยานพาหนะที่บุคคลนั้นเดินทางไปต้องอับปางถูกทำลายหรือสูญหายไป นอกจากนี้ยังรวมถึงกรณีที่บุคคลผู้นั้นอาจประสบเหตุอันตรายต่อชีวิตในกรณีอื่นนอกจากที่กล่าวมาข้างต้นด้วย โดยอาจจะเป็นการประสบอุทกภัย อัคคีภัย วาตภัย หรือดึกถล่มตลอดจนรวมถึงเหตุการณ์คลื่นสึนามิด้วย เป็นต้น

แต่อย่างไรก็ตาม การที่ศาลมีคำสั่งให้บุคคลใดเป็นคนสามัญจะต้องเป็นกรณีที่ไม่ปรากฏว่าผู้ได้ทราบอย่างแน่นชัดว่าบุคคลนั้นยังมีชีวิตอยู่หรือไม่ อย่างไร เพราะหากมีพยานหลักฐานพิสูจน์ได้ว่าบุคคลผู้นั้นถึงแก่ความตายแล้วในเวลาใดเวลาหนึ่งอย่างชัดแจ้งแล้ว แม้จะไม่ได้ศพหรือไม่มีประจำษพพยานที่ได้พบเห็นขณะเวลาที่ถึงแก่ความตายก็ตาม หากได้มีพยานพยานพยานเหตุพยานเชื้อได้แน่ชัดว่าถึงแก่ความตาย เช่น ในกรณีคลื่นสึนามิหากมีผู้ได้เห็นเป็นครั้งสุดท้ายว่าบุคคลได้ถูกคลื่นพัดขึ้นหายไปหรือในขณะที่คลื่นกำลังซัดเข้ามาแต่ปรากฏว่าบุคคลนั้นวิ่งสวนกลับเข้าไป แม้จะไม่เห็นว่าบุคคลนี้ไปแหน่งแท้หรือไม่แต่ก็มีเหตุอันพยานเชื้อได้แน่ว่าบุคคลนั้นถึงแก่ความตายแล้วหากเมื่อกลับดินนั้นผ่านพ้นไปแล้วยังไม่ปรากฏตัวไม่มีผู้ได้พบเห็นอีกเลย แม้จะถึงขนาดไม่ได้พบศพก็ตาม กรณีลักษณะนี้ไม่เข้าหลักเกณฑ์ มาตรา ๖๑ เพราะถือได้ว่าทราบแน่นชัดว่าบุคคลที่หายไปนั้นไม่มีชีวิตอยู่อีกแล้วยอมเข้ากรณีการสิ้นสภาพบุคคลโดยการตายตามธรรมชาติตามมาตรา ๑๕ แล้ว โดยไม่ต้องรอให้ครบระยะเวลาใด ๆ ตามมาตรา ๖๑ อีก แต่หากเป็นกรณีที่ปรากฏว่าในขณะที่เกิดเหตุการณ์คลื่นสึนามิกำลังเคลื่อนตัวเข้าทำความเสียหายอยู่นั้น บุคคลได้อาจจะกำลังถูกอยู่ในทะเลโคลน แต่ปรากฏว่าได้มีผู้อื่นเข้าช่วยเหลือบุคคลนั้นขึ้นมาบนหلالงค่าได้หรือช่วยเหลือในประการใด ๆ ได้แล้ว แต่หลังจากนั้นกลับไม่มีผู้ใดพบเห็นอีก กรณีเช่นนี้จะเห็นได้ว่าบุคคลนั้นได้ผ่านพ้นภาวะการตกอยู่ในเหตุอันตรายแก่ชีวิตแล้ว หากแต่ภายหลังปรากฏว่ายังไม่มีผู้ได้รู้และบุคคลนั้นยังมีชีวิตอยู่หรือไม่ เช่นนี้เข้ากรณีตามมาตรา ๖๑ ที่ต้องนับระยะเวลา ๕ ปี ในการจะร้องขอให้ศาลมีคำสั่งเป็นคนสามัญ

ในการนี้ที่ศาลมีคำสั่งให้บุคคลใดเป็นคนสาบสูญแล้วจะมีผลตามกฎหมายคือ

๑) ถือเป็นเหตุหย่า ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๖(๕)

๒) ถือเป็นการสิ้นสุดของอำนาจปกครองบุตร ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๖(๑)

๓) บรรดาของบุคคลนั้นตกทอดแก่ทายาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๙, ๑๖๐ และ ๑๖๒

โดยกฎหมายจะถือเสมือนว่าบุคคลที่ศาลสั่งให้เป็นคนสาบสูญนั้นได้สิ้นสภาพบุคคลหรือถึงแก่ความตายในเวลาที่ครบระยะเวลาของการสาบสูญในแต่ละกรณี (ไม่ได้ถือเสมือนว่าถึงแก่ความตายในวันที่ศาลมีคำสั่ง) และแม้ศาลมีคำสั่งให้บุคคลใดเป็นคนสาบสูญแล้ว ก็ตาม แต่หากเข้าเหตุใดเหตุหนึ่งต่อไปนี้ศาลมีคำสั่งถอนคำสั่งให้เป็นคนสาบสูญได้ตามมาตรา ๖๓ คือ

๑) บุคคลผู้ถูกศาลสั่งให้เป็นคนสาบสูญนั้นยังคงมีชีวิตอยู่ กล่าวคือมีข้อพิสูจน์โดยปราศจากข้อสงสัยว่าบุคคลผู้นั้นยังมีชีวิตอยู่ เช่น มาก蔷薇ตัวหรือส่งข่าวให้ครอบครัวทราบ เป็นต้น

๒) ปรากฏว่าบุคคลที่ศาลมีคำสั่งให้เป็นคนสาบสูญได้ถึงแก่ความตาย หากแต่ตายในเวลาอื่นผิดไปจากเวลาที่กฎหมายสันนิษฐานไว้คือ ผิดเวลาไปจากวันที่ครบกำหนด ๕ ปี หรือ ๒ ปีนั้น เช่นกรณีที่มีข้อยืนยันได้ว่าหลังจากวันที่เริ่มนับเวลาการสาบสูญกลับปรากฏว่ามีผู้พบเห็นตัวบุคคลนั้นยังมีชีวิตอยู่ยื่อมทำให้กำหนดระยะเวลาการนับเวลาการสาบสูญคลาดเคลื่อนไป เช่นนี้ศาลมีคำสั่งถอนคำสั่งเดิมแล้วมีคำสั่งให้เป็นคนสาบสูญใหม่อีกครั้ง

เมื่อศาลมีคำสั่งถอนคำสั่งให้เป็นคนสาบสูญแล้ว ย่อมถือว่าบุคคลนั้นมิใช่คนสาบสูญอีกด้วย และมีสภาพบุคคลคืนมา นอกจากนี้ในกรณีที่เกี่ยวกับการกระทำหั้งหลายที่ผู้มีส่วนได้เสียหรือทายาทได้กระทำไปภายหลังจากศาลมีคำสั่งให้เป็นคนสาบสูญนั้น เมื่อศาลมีคำสั่งถอนการสาบสูญยื่อมไม่กระทบต่อความสมบูรณ์ตามกฎหมายในการกระทำการโดยสุจริตไปในระหว่างเวลาที่ศาลมีคำสั่งให้เป็นคนสาบสูญ และหากผู้ใดได้ทรัพย์สินเนื่องมาจากการที่ศาลมีคำสั่งให้บุคคลใดเป็นคนสาบสูญแต่ต้องเสียสิทธิของตนไป เพราะศาลมีคำสั่งถอนบุคคลนั้นจากการสาบสูญ ให้นำหลักกฎหมายว่าด้วยลักษณะความชอบด้วยกฎหมายให้มาใช้บังคับโดยอนุโลม เช่น เมื่อศาลมีคำสั่งให้บุคคลใดเป็นคนสาบสูญแล้ว ย่อมถือเสมือนว่าบุคคลนั้นถึงแก่ความตายมารดกของบุคคลนั้น ย่อมตกทอดแก่ทายาทดามมาตรา ๑๕๙, ๑๖๐, ๑๖๒ ทายาททั้งหมดจึงนำรอดกของคนสาบสูญออกแบ่งปันกันไปหมด หลังจากนั้nm เมื่อคนสาบสูญกลับมา ศาลจึงมีคำสั่งถอนการสาบสูญนั้น เช่นนี้ทายาทที่ได้รับส่วนแบ่งมารดกไปและได้กระทำการเกี่ยวกับทรัพย์สินนั้นไปแล้ว โดยสุจริต เช่น ทายาทอาจจะโอนนายบ้านที่เป็นมารดกนั้นแก่ผู้อื่นไปแล้ว ดังนี้เมื่อศาลมีคำสั่งถอนการสาบสูญ ก็หมายให้บุคคลคนนั้นเรียกให้ทายาททุกคนที่ได้รับทรัพย์สินของบุคคลนั้นไปนำทรัพย์สินมาคืน โดยเป็นไปตามหลักกฎหมายว่าด้วยลักษณะความชอบด้วยกฎหมายได้คืนนำมายังบุคคลนั้นเพียงเท่านี้ที่ยังคงมีทรัพย์สินเหลืออยู่เท่านั้น

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า แม่บุคคลนั้นจะไปจากอินทีที่อยู่หรือภูมิลำเนาและไม่มีครรุ แม่บุคคลนั้นยังมีชีวิตอยู่หรือไม่ เพื่อให้สามารถจัดการทรัพย์สินของบุคคลผู้นั้นได้กฎหมาย จึงมีมาตรการที่วางแผนไว้เป็นเบื้องต้นสำหรับการจัดการทรัพย์สินของผู้ไม่อยู่นั้น โดยในช่วงแรก เมื่อผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการร้องขอ ศาลจะเป็นผู้ออกคำสั่งจัดการทรัพย์สินของผู้ไม่อยู่เป็นกรณีๆ ไปตามความจำเป็น หลังจากนั้นเมื่อพ้นไปหนึ่งปีแล้ว หากยังไม่มีครรุแม่บุคคลนั้นยังมีชีวิตอยู่หรือไม่ ผู้มีส่วนได้เสียสามารถร้องขอต่อศาลให้ศาลมั่นใจว่าบุคคลนั้นยังมีชีวิตอยู่หรือไม่ หากเป็นกรณีปกติครบ ๕ ปี และกรณีพิเศษ ๒ ปี ผู้มีส่วนได้เสียสามารถร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้บุคคลดังกล่าวเป็นผู้สาบสูญและถือเสมือนว่าบุคคลนั้นถึงแก่ความตายแล้ว ซึ่งหากายจะเข้ามาเป็นผู้จัดการทรัพย์มรดกนั้นต่อไป

จากเหตุการณ์คลื่นสึนามิ อันก่อให้เกิดความสูญเสียอย่างยิ่งใหญ่แก่ชีวิตของประชาชน ก็เป็นผลให้เกิดความอาลัยและเคราะห์โศกของผู้ที่ยังอยู่ แนวทางทางกฎหมายในบทความนี้จึงเป็นเพียงข้อชี้แนะให้เห็นถึงหลักเกณฑ์พื้นฐานทางกฎหมายในการดำเนินการจัดการทรัพย์สิน หรือการทำการทางกฎหมายเพื่อบรรเทาในเบื้องต้นแก่บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์กับบุคคลผู้สาบสูญหรือเสียชีวิตว่าควรกระทำการเช่นใดได้บ้าง หากมีโอกาสผู้เขียนจะได้นำถึงแนวทางในการพิจารณาทางกฎหมายว่าด้วยมรดกอันจะทำให้เข้าใจถึงการพิจารณาฯลฯ ได้ที่ กฎหมายถือเป็นมรดกและสิทธิความเป็นพิจารณาอย่างไร ตลอดจนส่วนแบ่งมรดก ต่อไป

ภาคผนวก

- ร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธรรมพิบัติ พ.ศ. คณะกรรมการเป็นผู้เสนอ
- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๑ และมาตรา ๖๒
- รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธรรมพิบัติ พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร
- ร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธรรมพิบัติ พ.ศ.
สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว
- รายงานของคณะกรรมการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน วุฒิสภา พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธรรมพิบัติ พ.ศ.
ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๙'

**ร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยະเวลาและ
เงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สัญชาติ
จากกรณีกรณีพิบัติ พ.ศ.
คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ**

(๑)

(สำเนา)

เลขรับ ๑๙/๒๕๔๘ วันที่ ๒๓ ส.ค. ๒๕๔๘

สำนักงานเลขานุการสภาพัฒนาประเทศไทย

ที่ นร ๐๕๐๓/๑๑๓๙๖

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๓ สิงหาคม ๒๕๔๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการนี孰รณีพิบิต พ.ศ.

ทราบเรียน ประธานสภาพัฒนาประเทศไทย

สิ่งที่ลงมาด้วย ร่างพระราชบัญญัตินี้ในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมเบริกชาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและ
เงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการนี孰รณีพิบิต พ.ศ.
ต่อรัฐสภาเป็นเรื่องด่วน เพื่อให้การแก้ไขและบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการนี孰รณีพิบิต
เป็นไปโดยรวดเร็ว จึงมีความจำเป็นต้องประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายโดยด่วน

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล มาเพื่อขอได้โปรด
นำเสนอสภาพัฒนาประเทศไทยเป็นเรื่องด่วน หากสภาพัฒนาประเทศไทยลงมติเห็นชอบแล้ว ก็ขอได้โปรดนำเสนอ
รัฐสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) พันตำรวจโท

ทักษิณ ชินวัตร

(ทักษิณ ชินวัตร)

นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๘ - ๓๐๙

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

สำเนาถูกต้อง

ธัน. ๗๒

(นางสาวรุ่งนภา ขันธิโชค)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียนภาระ

สำนักการประชุม

วันนา พิมพ์
ท่าน

ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติ
ยกเว้นการนำรำยเสวนาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธารณีพิบัติ

พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการยกเว้นการนำรำยเสวนาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธารณีพิบัติ

เหตุผล

เนื่องจากได้เกิดกรณีธารณีพิบัติจากเหตุการณ์แผ่นดินไหวและคลื่นยักษ์ บริเวณพื้นที่ฝั่งทะเลอันดามันของจังหวัดกระเบง จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดระนอง และจังหวัดสตูล เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ก่อให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิตและมีผู้สูญหายเป็นจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการสามารถร้องขอต่อศาลเพื่อสั่งให้บุคคลดังกล่าวเป็นคนสามัญได้ โดยไม่ต้องรอระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ถือว่าบุคคลที่ศาลสั่งให้เป็นคนสามัญถึงแก่ความตายตามมาตรา ๖๒ แห่งประมวลกฎหมายดังกล่าว เมื่อเวลาที่เริ่มเกิดกรณีธารณีพิบัติหรือเวลาอื่นที่พิสูจน์ได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๑)

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้
บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธนีพิบัติ

พ.ศ.

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไข
ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธนีพิบัติ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลา
และเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการ
ณีธนีพิบัติ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจา
นุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“กรณีธนีพิบัติ” หมายความว่า เหตุการณ์แผ่นดินไหวและคลื่นยักษ์ที่เกิดขึ้น
บริเวณพื้นที่ฝั่งทะเลอันดามันของจังหวัดกระเบี่ย จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัด
ระนอง และจังหวัดสตูล เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

“ผู้สูญหายจากการณีธนีพิบัติ” หมายความว่า ผู้มีสัญชาติไทยซึ่งมีชื่อยื่นบัญชี
รายชื่อผู้สูญหายจากการณีธนีพิบัติที่กระทรวงยุติธรรมประกาศตามมาตรา ๕

มาตรา ๔ ให้ยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธนีพิบัติ

เมื่อผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการร้องขอ ศาลจะสั่งให้ผู้สูญหายจาก
การณีธนีพิบัตินี้เป็นคนสามัญก็ได้

(๔)

บุคคลซึ่งศาลได้มีคำสั่งให้เป็นคนสามัญตามวรรคสอง ให้ถือว่าถึงแก่ความตาย ตามมาตรา ๖๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อเวลาที่เริ่มเกิดกรณีธรรมนิพิบัติ เว้นแต่ พิสูจน์ได้ว่าบุคคลนั้นสูญหายไปในเวลาอื่นหลังจากเวลาที่เริ่มเกิดกรณีธรรมนิพิบัติ ก็ให้ถือว่าถึงแก่ความตายในเวลานั้น

มาตรา ๕ ให้กระทรวงยุติธรรมนำบัญชีรายชื่อผู้สูญหายจากการณีธรรมนิพิบัติของ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย มาประกาศในราชกิจจานุเบกษา ภายใน สิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
มาตรา ๖๑ และมาตรา ๖๒

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์*

บรรพ ๑ หลักทั่วไป

ฯลฯ

ลักษณะ ๒

บุคคล

ฯลฯ

หมวด ๑

บุคคลธรรมดा

ฯลฯ

ส่วนที่ ๕

สามัญ

ฯลฯ

มาตรา ๖๑ ถ้าบุคคลได้ໄດ້ไปจากภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ และไม่มีครรภ์ແນວ່າบุคคลนั้นยังมีชีวิตอยู่หรือไม่ตลอดระยะเวลาห้าปี เมื่อผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการร้องขอ ศาลจะสั่งให้บุคคลนั้นเป็นคนสามัญก็ได้

ระยะเวลาตามวรรคหนึ่งให้ลดเหลือสองปี

(๑) นับแต่วันที่การรับหรือส่งกรมสินสุค替 ถ้าบุคคลนั้นอยู่ในการรับหรือส่งกรม และหายไปในการรับหรือส่งกรม คั่งกล่าว

(๒) นับแต่วันที่ขานพาหนะที่บุคคลนั้นเดินทาง อับปาง ถูกทำลาย หรือสูญหายไป

(๓) นับแต่วันที่เหตุอันตรายแก่ชีวิตออกจากที่ระบุไว้ใน

(๑) หรือ (๒) ได้ผ่านพ้นไป ถ้าบุคคลนั้นตกอยู่ในอันตรายเช่น วันนั้น

* ตามพระราชบัญญัติให้ใช้บัญญัติบรรพ ๑ แห่งประมวลแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตราไว้ใหม่ พ.ศ. ๒๕๓๔

มาตรา ๖๒ บุคคลซึ่งศาลได้มีคำสั่งให้เป็นคนสามัญ
ให้ถือว่าถึงแก่ความตายเมื่อครบกำหนดระยะเวลาดังที่ระบุไว้ใน
มาตรา ๖๑

**รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและ
เงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สัญชาติ**

จากการณีธรนีพิบัติ พ.ศ.

สภาผู้แทนราษฎร

รายงาน
ของ
คณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติ
ยกเว้นการนำร่างพระราชบัญญัติ
มาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจาก
กรณีธรรมนิพัตติ พ.ศ.

สภาพัฒนราษฎร

สำนักกรรมาธิการ ๒
สำนักงานเลขานุการสภาพัฒนราษฎร

ด่วนที่สุด
ที่ ๒๘๐๙/๘๘๗

(สำเนา)

สภาพัฒนราษฎร
ถนนอุ่ทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๙ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระบะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากกรณีธารณีพินัย พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาพัฒนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว พร้อมคัวข่ายงานของคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาพัฒนราษฎร ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระบะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากกรณีธารณีพินัย พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และด้วยกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาซึ่งกรรมการจะนี้ประกอบด้วย

๑. นายกริช คงเพชร	๒. นายกฤษ ศรีฟ้า
๓. นางกันตวรรณ ตันเตียร ภูลจร. ฯวิวัฒน์	๔. นายกิตติกร โลหทศุนทร
๕. นายกุย象征 ยาวอหะชัน	๖. นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์
๗. นางสาวเฉลิมลักษณ์ เก็บทรัพย์	๘. รองศาสตราจารย์ธงหาวงศ์ จันทรางกู
๙. นาชนพุฒ รัฐพไก	๑๐. นายนิกร จำนำง
๑๑. นายประสาท บุญราคัน	๑๒. นายประเสริฐ จันทร์ธรรมทอง
๑๓. นางสาวปารีณา ไกรคุปต์	๑๔. นายพงษ์ศักดิ์ บุญศักดิ์
๑๕. นายพรชัย อัศววัฒนาพร	๑๖. นายพิเชฐ์ เชื้อเมืองพาณ
๑๗. นายพิเชฐ พันธุ์วิชาคิกุล	๑๘. นายไพบูลย์ ศรีวราหন
๑๙. นายรังสรรค์ กระจั่งตา	๒๐. นางสาวรื่นวดี สุวรรณมงคล
๒๑. นายชีระณรงค์ คุณะเกย์นธนาวัฒน์	๒๒. นาบรัตน์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา
๒๓. นายนัส ดิงสมิตร	๒๔. นาบริชัย ชัยจิตวิษณุกุล
๒๕. นายวิรช รัมเย็น	๒๖. นายสมบูรณ์ อุทัยเวียงกุล
๒๗. นางศิรินทร์ รามสูค	๒๘. นายสุขุมพงศ์ โง่นคำ
๒๙. นายสุรชัย เมืองราษฎร	๓๐. นายสุรวิทย์ คงสัมบูรณ์
๓๑. นายสุรศิทธิ์ นิติวุฒิวรรักษ์	๓๒. นายหัสนัยน์ สอนสิทธิ์
๓๓. นาขอนุสรณ์ ไกรวัฒนุสรณ์	๓๔. นายอรรถสิทธิ์ (คันคาบ) ทรายลิวารี
๓๕. นายอัมรินทร์ ตั้งประกอบ	

(55)

บัคనี้ คณะกรรมการวิสามัญ ได้พิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว
จึงกราบเรียนมาเพื่อได้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภาพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ลุบมพงศ์ ใจน้ำ

(นายสุขุมพงศ์ โง่นคำ)

ເລຂານຸກາຮຄະກຣມທີກຳ

แผนประธานคณะกรรมการธิการวิสามัญ

ກລຸ່ມງານຄະແກຣມາຊີເກມ
ສໍານັກງານທີ່ການ
ໄທຮ. ០ ១២៤៤ ៩៣០៥
ໄທສារ ០ ២២៤៤ ៩៣០៥

ສຳເນາດູກຕ້ອງ

(นายทวีเกียรติ เชาวลิตถวิล)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการธิการ ๒

นายชาตรุรงค์ นาสามใจ ร่าง
 นางวราสนา วิลาวงศ์ กมิท
 ตรวจทาน
 ครั้งที่ ๑ นางสาวลภากาคร ปัญญาแก้ว
 นางสาวปิยศุภา สุนเจริญ
 ครั้งที่ ๒ นางตัววาราษพิน รัตนเนตร
 นางสาวกนึงนิจ แซ่เรือง
 ครั้งที่ ๓ นายนิพนธ์ เปรมกุมล
 นาเยร์สุกมิ กำศรี

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๗ กันยายน ๒๕๔๔ ได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากกรณีธรรมพิบัติ พ.ศ. (คณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะกรรมการเพื่อพิจารณา กำหนดการประชุมต่อไปใน ๓ วัน นั้น)

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตั้ง

(๑) นายไฟจิต ศรีรathan	เป็นประธานคณะกรรมการ
(๒) นายกริช กงเพชร	เป็นรองประธานคณะกรรมการ
คนที่หนึ่ง
(๓) นายจุรินทร์ ลักษณวิชัย	เป็นรองประธานคณะกรรมการ
คนที่สอง
(๔) นายนิกร จำนำง	เป็นรองประธานคณะกรรมการ
คนที่สาม
(๕) นายกฤช ศรีพิพิ	เป็นโฆษกคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๖) นางกันตวรรณ ตันเดียร กุลจรวรยาวิวัฒน์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ คนที่สอง
(๗) นายสุขุมพงศ์ ใจคำ	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ

๒. คณะกรรมการวิสามัญได้มีมติตั้ง นายนิพนธ์ เปรมกมล ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการการทหาร สำนักกรรมการ ๒ สำนักงานเลขานุการสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๙

๓. ผู้ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

๓.๑ กระทรวงยุติธรรม

(๑) นายประเสริฐ มีพหุรย์	นิติกร ๗ ว. สำนักกฎหมาย
กระทรวงยุติธรรม
(๒) นางสาววีณา คชาธาร	นิติกร ๔ สำนักกฎหมาย
สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

๓.๒ สำนักงานอัยการสูงสุด

นางสาวสิตาวงศ์ อั่นโสภาค	อัยการประจำกรม

๓.๓ สำนักงานศาลยุติธรรม

(๑) นายดล บุนนาค	ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำสำนัก
ประธานศาลฎีกา |
|------------------|---|

(๒) นางเยาวรัตน์ เตมีศรีสุข

ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำสำนัก

ประธานศาลฎีกา

นิติกร ๔

สำนักวิชาการศาลยุติธรรม

(๓) นางสาวนุชนາท บุญแท้

๔. ผู้ซึ่งคณะกรรมการได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

๔.๑ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๑) นายจำเริญ ยุติธรรมสกุล

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๕ ว.

(๒) นายทรงศักดิ์ ฉลาดพงศ์พันธ์

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๗ ว.

๔.๒ กรมการปกครอง

นายเปรมศักดิ์ กีรานนท์

รักษาการหัวหน้ากลุ่มงานมาตรฐานและ
ระเบียบการทะเบียนราชบูรณะ

๕. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีผู้เสนอคำแนะนำปรับแก้ดังนี้

นายพงศ์เทพ เทพกาญจนฯ

๖. ผลการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

มีผู้ขอสงวนคำแนะนำปรับแก้ดังนี้

นายพงศ์เทพ เทพกาญจนฯ ขอปรับแก้ความในชื่อร่างพระราชบัญญัติ เป็นดังนี้

“ร่าง

พระราชบัญญัติ

ยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่การร้องขอให้ค่าอสังหาริมทรัพย์ที่ต้องชำระเป็นค่าเสียหายจากกรณีที่เป็นกรรมสิทธิ์ของบุคคลเดียวกัน

พ.ศ. ”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แนะนำปรับแก้ดังนี้

คำปรารภ

ไม่มีการแก้ไข

มีผู้สงวนคำแนะนำปรับแก้ดังนี้

นายพงศ์เทพ เทพกาญจนฯ ขอปรับแก้ความในคำปรารภ เป็นดังนี้

“โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่การร้องขอให้ค่าอสังหาริมทรัพย์ที่ต้องชำระเป็นค่าเสียหายจาก

กรณีที่เป็นกรรมสิทธิ์ของบุคคลเดียวกัน”

คณะกรรมการอธิการไม่เห็นด้วย

ผู้ประยุตติขอสงวน

มาตรา ๑

มีผู้ส่วนค้าประยุตติ

ไม่มีการแก้ไข

นายพงศ์เทพ เทพกาญจนฯ ขอประยุตติแก้ความในมาตรา ๑ เป็นดังนี้

“ มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาเช

เชื่อนี้ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่การร้องขอให้ศาลสั่ง
ให้ผู้สูญหายจากการณีรัณพีพิบัติเป็นคนสามัญ พ.ศ.” ”

คณะกรรมการอธิการไม่เห็นด้วย

ผู้ประยุตติขอสงวน

มาตรา ๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓

ไม่มีการแก้ไข

นายพงศ์เทพ เทพกาญจนฯ ขอประยุตติแก้ความในมาตรา ๓ เป็นดังนี้

““กรณีรัณพีพิบัติ” หมายความว่า เหตุการณ์แห่งเดือนที่เกิดขึ้นบริเวณพื้นที่
ฝั่งทะเลอันดามันของจังหวัดยะลา จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดระนอง และจังหวัดสตูล
เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

“ผู้สูญหายจากการณีรัณพีพิบัติ” หมายความว่า ผู้เสียหายต้องมีชื่อยื่นคำร้องขอผู้สูญ
หายจากการณีรัณพีพิบัติที่กระทรวงยุติธรรมประกาศตามมาตรา ๕”

คณะกรรมการอธิการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้ประยุตติพอดใจ

มาตรา ๔

ไม่มีการแก้ไข

นายพงศ์เทพ เทพกาญจนฯ ขอประยุตติแก้ความในมาตรา ๔ เป็นดังนี้

“ มาตรา ๔ ให้ยกเว้นการนำระยะเวลาเชื่อนี้ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมาย
แพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่การร้องขอให้ศาลสั่งให้ผู้สูญหายจากการณีรัณพีพิบัติเป็นคนสามัญ

เชื่อผู้ที่ส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการร้องขอ ตามที่สั่งให้ผู้สูญหายจากการณีรัณพีพิบัติ
เขียนหนังสือถูกฟ้องได้

ผู้สูญหายจากการณีรัณพีพิบัติบุคคลซึ่งศาลได้มีคำสั่งให้เป็นคนสามัญตามมาตรา ๔ ให้อธิบาย
ถึงแก่ความตายนอกจาก ๗๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อเวลาที่เริ่มเกิดการณีรัณพีพิบัติ
ลื้นสุดลง เว้นแต่พิสูจน์ได้ร่วงบุคคลนั้นสูญหายไปในระหว่างที่ลับหลบกระทำการที่เริ่มเกิดการณีรัณพีพิบัติ ก่อนที่จะหาย

คณะกรรมการอธิการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้ประยุตติพอดใจ

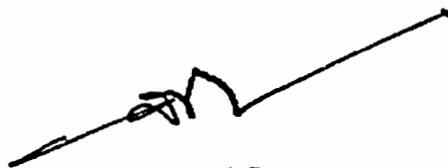
มาตรา ๕

มาตรา ๖

มีการแก้ไข

ไม่มีการแก้ไข

๗. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม มาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายสุขุมพงศ์ ใจน้ำ)
เลขานุการคณะกรรมการอิทธิพลวิสามัญ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติ
ยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีหรณีพิบัติ

พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่ง^๑
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีหรณีพิบัติ

เหตุผล

เนื่องจากได้เกิดกรณีหรณีพิบัติจากเหตุการณ์แผ่นดินไหวและคลื่นยักษ์ บริเวณ
พื้นที่ฝั่งทะเลอันดามันของจังหวัดกระบี่ จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดระนอง
และจังหวัดสตูล เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ก่อให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิตและมีผู้สูญหาย
เป็นจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการสามารถร้องขอต่อศาลเพื่อสั่ง
ให้บุคคลดังกล่าวเป็นคนสามัญได้ โดยไม่ต้องรอระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่ง^๑
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ถือว่าบุคคลที่ศาลสั่งให้เป็นคนสามัญถึงแก่ความตาย
ตามมาตรา ๖๒ แห่งประมวลกฎหมายดังกล่าว เมื่อเวลาที่เริ่มเกิดกรณีหรณีพิบัติหรือเวลาอื่นที่
พิสูจน์ได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้
บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธนีพิบัติ

พ.ศ.

.....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไข
ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธนีพิบัติ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลา
และเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจาก
การณีธนีพิบัติ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“กรณีธนีพิบัติ” หมายความว่า เหตุการณ์แผ่นดินไหวและคลื่นยักษ์ที่เกิดขึ้นบริเวณพื้นที่ฝั่งทะเลอันดามันของจังหวัดกระนี่ จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดระนอง และจังหวัดสตูล เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

“ผู้สูญหายจากการณีธนีพิบัติ” หมายความว่า ผู้มีสัญชาติไทยซึ่งมีชื่อยื่นบัญชีรายชื่อผู้สูญหายจากการณีธนีพิบัติที่กระทรวงยุติธรรมประกาศตามมาตรา ๕

มาตรา ๔ ให้ยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธนีพิบัติ

เมื่อผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการร้องขอ ศาลจะสั่งให้ผู้สูญหายจาก
การณีธนีพิบัตินั้นเป็นคนสามัญก็ได้

บุคคลผู้คดได้มีคำสั่งให้เป็นคนสามัญตามวาระสอง ให้ถือว่าถึงแก่ความตาย ตามมาตรา ๖๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อเวลาที่เริ่มเกิดกรณีธรรมนิพิบัติ เว้นแต่ พิสูจน์ได้ว่าบุคคลนั้นสูญหายไปในเวลาอันหลังจากเวลาที่เริ่มเกิดกรณีธรรมนิพิบัติ ก็ให้ถือว่าถึงแก่ความตายในเวลานั้น

มาตรา ๕ ให้กระทรวงยุติธรรมนำบัญชีรายชื่อผู้สูญหายจากการณีธรรมนิพิบัติของ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย มาประกาศในราชกิจจานุเบกษา ภายใน สิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การแก้ไขเพิ่มเติมบัญชีรายชื่อตามวาระค่อนข้างให้กระทรวงยุติธรรมประกาศใน ราชกิจจานุเบกษาภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับแจ้งจากการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

**ร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและ
เงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหาย**
จากการณีธรณีพิบัติ พ.ศ.
สถาปัตย์แทนราชภัลงมติเห็นชอบแล้ว

ด่วนที่สุด

ที่ สม ๐๐๑๔/๓๐๗๐๙

สำนักงานพระบัญชีกรุงเทพฯ
เลขที่ ๑๕ ถนนราชดำเนิน
วันที่ ๑๖ ต.ค. ๒๕๔๘
เวลา ๑๔.๓๐ น.

สภาพัฒนราชนคร
ถนนอุทกุ่งใน กรุงฯ ๑๐๓๐๐

๓๙ ตุลาคม ๒๕๔๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระบะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการนี孰存พิบัติ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานาธิบดี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล

ด้วยในคราวประชุมสภาพัฒนราชนคร ครั้งที่ ๑๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๘ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกันร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระบะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการนี孰存พิบัติ พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการต้องรับรู้เป็นผู้เสนอ

ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อคุณิสภาคิจารณาต่อไป
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๗๔

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายโนกิน พลกุล)

ประธานสภาพัฒนราชนคร

สำนักงานเลขานุการสภาพัฒนราชนคร

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๘

๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๙

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม

รับที่ ๔๙/๔๘

วันที่ ๑๑/๗/๔๘ เวลา ๑๔.๓๐ น.

ที่ ๒๖ สำนักการประชุม

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ

รับที่ ๑๖/๒๕๔๘

วันที่ ๑๑/๗/๔๘

เวลา ๑๔.๔๐ น.

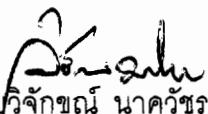
สำนักการประชุม

สารบบ

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑
แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการนี孰ณีพิบิต
พ.ศ. ซึ่งสภាភ្លោះແນរាជ្យរហូនខុបលេវ

ในกรุงศรีอยุธยา วันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา เรื่อง พระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการนี孰ณีพิบิต พ.ศ.
ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว
ในคราวประชุมสภាភ្លោះແນរាជ្យរ ครั้งที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๗ กันยายน ๒๕๔๘
และตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมการวิสามัญได้เสนอต่อ
สภាភ្លោះແນរាជ្យរ

ในคราวประชุมสภាភ្លោះແນរាជ្យរ ครั้งที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันพุธที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๘ ที่ประชุมได้พิจารณาในรายที่สอง แล้วลงมติในรายที่สามเห็นชอบด้วยกัน
ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญฯ
ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ภาระสภាភ្លោះແນរាជ្យร่วงให้กับสภាភ្លោះແນរាជ្យ เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๘

(นายวิจักร นาควชระ)

รองเลขาธิการสภាភ្លោះແນរាជ្យร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภាភ្លោះແນរាជ្យ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติ
ยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธรณีพิบัติ
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธรณีพิบัติ

เหตุผล

เนื่องจากได้เกิดกรณีธรณีพิบัติจากเหตุการณ์แผ่นดินไหวและคลื่นยักษ์ บริเวณพื้นที่ฝั่งทะเลอันดามันของจังหวัดกระเบี้ย จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดระนอง และจังหวัดสตูล เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ก่อให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิตและมีผู้สูญหายเป็นจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการสามารถขอต่อศาลเพื่อสั่งให้บุคคลดังกล่าวเป็นคนสามัญได้ โดยไม่ต้องรอระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ถือว่าบุคคลที่ศาลสั่งให้เป็นคนสามัญถึงแก่ความตายตามมาตรา ๖๒ แห่งประมวลกฎหมายดังกล่าว เมื่อเวลาที่เริ่มเกิดกรณีธรณีพิบัติหรือเวลาอื่นที่พิสูจน์ได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะกรรมการ เป็นผู้เสนอ)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้
บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธรณีพิบัติ
พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไข
ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธรณีพิบัติ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลา
และเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณี
ธรณีพิบัติ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“การณีธรณีพิบัติ” หมายความว่า เหตุการณ์คลื่นยักษ์ที่เกิดขึ้นบริเวณพื้นที่ฝั่งทะเล
อันดามันของจังหวัดยะลา จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดระนอง และจังหวัดสตูล
เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

“ผู้สูญหายจากการณีธรณีพิบัติ” หมายความว่า ผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้สูญหายจากการณีธรณีพิบัติที่กระทรวงยุติธรรมประกาศตามมาตรา ๕

มาตรา ๔ ให้ยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธรณีพิบัติ

เมื่อผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการร้องขอ ศาลจะสั่งให้ผู้สูญหายจากการณีธรณีพิบัตินั้นเป็นคนสามัญก็ได้

บุคคลซึ่งศาลได้มีคำสั่งให้เป็นคนสามัญตามวรรคสอง ให้ถือว่าถึงแก่ความตาย ตามมาตรา ๖๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อเวลาที่เริ่มเกิดการณีธรณีพิบัติ เว้นแต่ พิสูจน์ได้ว่าบุคคลนั้นสูญหายไปในเวลาอันหลังจากเวลาที่เริ่มเกิดการณีธรณีพิบัติ ก็ให้ถือว่าถึงแก่ความตายในเวลาดังนั้น

มาตรา ๕ ให้กระทรวงยุติธรรมนำบัญชีรายชื่อผู้สูญหายจากการณีธรณีพิบัติของ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย มาประกาศในราชกิจจานุเบกษา ภายใน สิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การแก้ไขเพิ่มเติมบัญชีรายชื่อตามวรรคหนึ่ง ให้กระทรวงยุติธรรมประกาศใน ราชกิจจานุเบกษาภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับแจ้งจากกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ถูกต้องตามต้องของสภาพแทนราชภูมิ

(นายอังชัย ดุลยสุข)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานพระราชบัญญัติและกฎหมาย ๑
สำนักการประชุม
สำนักงานเลขานุการสภาพแทนราชภูมิ

**รายงานของคณะกรรมการยุติธรรมและ
สิทธิมนุษยชน วุฒิสภา พิจารณาศึกษา
ร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไข^{ใน}
ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธรณีพิบัติ พ.ศ.
ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๙**

รายงาน

ข้อ

คณะกรรมการการอุดตiroนและสิทธิมนบุชยชน

วุฒิสภา

พิจารณาศึกษาเรื่องพระราชบัญญัติ
ยกเว้นการนำรำยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑
แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับ
แก่ผู้สูญหายจากการเสื่อมพินิต พ.ศ.

ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๑๐๙

สำนักกรรมการการ
สำนักงานเลขานุการวุฒิสภา

(๒๔)
(สำเนา)

ที่ สา ๐๐๑๐/(๑๓๓)

วุฒิสภा

ถนนชูท่องใน กทม. ๑๐๓๐๐

๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษาว่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไข^๑
ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหาย
จากการนีอ่อนเพ้อ พ.ศ. ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๑๐๙

กราบเรียน ประธานวุฒิสภा

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการพิจารณาฯ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยในคราวประชุมสภាធั้นราษฎร์ ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันพุธที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๗ ที่ประชุมได้พิจารณาว่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไข^๑
ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการนีอ่อนเพ้อ พ.ศ.
ซึ่งคณะกรรมการนี้ เป็นผู้เสนอ และลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว และเมื่อวันพฤหัสบดีที่
๑๔ กันยายน ๒๕๖๗ ที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาฯ ได้มอบหมายให้คณะกรรมการพิจารณาฯ
ทราบโดยรวมและสิทธิมนุษยชนพิจารณาศึกษาว่างพระราชบัญญัติดังกล่าวตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภा
พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๑๐๙ ซึ่งกรรมการคนนี้ ประกอบด้วย

๑. นายประศิทธิ์ ปทุมราชช์	ประธานคณะกรรมการพิจารณาฯ
๒. นายระวี กิงคำวงศ์	รองประธานคณะกรรมการพิจารณาฯ คนที่หนึ่ง
๓. พันตำรวจเอก สุรพงษ์ ไฝ่นวล	รองประธานคณะกรรมการพิจารณาฯ คนที่สอง
๔. นายปรีชา ปิตานันท์	รองประธานคณะกรรมการพิจารณาฯ คนที่สาม
๕. นายคำนวน ชลีปัตม์	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการพิจารณาฯ
๖. พลตำรวจเอก วิรุฬห์ พื้นเสน	ที่ปรึกษาคณะกรรมการพิจารณาฯ
๗. นายเสรี สรวณภานันท์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการพิจารณาฯ
๘. นายสัก กอแสงเรือง	ที่ปรึกษาคณะกรรมการพิจารณาฯ
๙. พลตำรวจโท ทวี ทิพย์รัตน์	
๑๐. พลตำรวจโท ปรีชา ปฏิบัติสรกิจ	

๑๑. นายกานุณ ไส่งาม

๑๒. นายวิกรม อัษศิริ

๑๓. นายสนิท จันทร์วงศ์

๑๔. นายสุนทร จินดาอินทร์

๑๕. นายอุบล เอื้อศรี

บัดนี้ คณะกรรมการบริการได้พิจารณาศึกษาเรื่องพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว
จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอรายงานต่อที่ประชุมวุฒิสภาเพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ประสิทธิ์ ปทุมราชรากษ์

(นายประสิทธิ์ ปทุมราชรากษ์)

ประธานคณะกรรมการบริการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน

วุฒิสภา

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวชลธิชา มีแสง)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการบริการ

การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน

สำนักกรรมการบริการ ๒

สำนักงานเลขานุการวุฒิสภา

สำนักงานเลขานุการวุฒิสภา

โทร. ๐ ๒๖๗๑ ๙๗๙๖ - ๗

โทรสาร ๐ ๒๖๗๑ ๙๗๙๗

ชลธิชา พิมพ์

ชลธิชา หวาน

**รายงานการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติ
ยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการนี孰ฉบับดิต พ.ศ.**

ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๑๐๙

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันพุธที่ ๗ กันยายน ๒๕๔๘ ที่ประชุมได้พิจารณา_r่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไข^๑
ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการนี孰ฉบับดิต พ.ศ.
ซึ่งคณะกรรมการตีเป็นผู้เสนอ แล้วลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว และเมื่อวันพุธที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๘ ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาพได้มอบหมายให้คณะกรรมการวิการ
การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชนพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาพ
พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๑๐๙

บัดนี้ คณะกรรมการวิการได้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว
ปรากฏผลดังนี้

๑. ในการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว คณะกรรมการวิการได้มอบหมายให้
คณะกรรมการนุกรามาธิการพิจารณาศึกษากฎหมายที่มีผลกระทบจากเหตุการณ์พิบัติทำหน้าที่ในการ
พิจารณาศึกษา แล้วเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการวิการเพื่อพิจารณา ซึ่งคณะกรรมการนี้
ประกอบด้วย

๑.๑ นายสุนทร จินดาอินทร์	ประธานคณะกรรมการนุกรามาธิการ
๑.๒ นายประสิทธิ์ ปทุมราชช์	รองประธานคณะกรรมการนุกรามาธิการ คนที่หนึ่ง
๑.๓ นายสัก กอแสงเรือง	รองประธานคณะกรรมการนุกรามาธิการ คนที่สอง
๑.๔ นายไพบูลย์ เนติโพธิ์	อนุกรรมการ
๑.๕ พลตำรวจเอก ชาญ รัตนธรรม	อนุกรรมการ
๑.๖ นายสังคม ศรีเก้า	อนุกรรมการ
๑.๗ นายทศพล รัตนวิจิตร	อนุกรรมการ
๑.๘ นางพรทิพย์ อภิชนกุณ	อนุกรรมการ
๑.๙ นายอนุพงษ์ อุรุณวัฒน์	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑.๑๐ นายทวีชา หวังโภค	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๑ พลตำรวจเอก วิรุฬห์ พื้นเสน	ที่ปรึกษาคณะกรรมการนุกรามาธิการ
๑.๑๒ พันตำรวจเอก สุรพงศ์ ไฝ่นวล	ที่ปรึกษาคณะกรรมการนุกรามาธิการ
๑.๑๓ นายสนิท จันทรวงศ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการนุกรามาธิการ

๒. ผลการพิจารณา

คณะกรรมการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน วุฒิสภา ได้พิจารณาศึกษา
ร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการนี孰ณีพิบัติ พ.ศ. แล้ว มีความเห็นดังนี้

๒.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไข ตามมาตรา ๖๑
แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการนี孰ณีพิบัติ

๒.๒ เหตุผล

เนื่องจากได้เกิดกรณีพิบัติจากเหตุการณ์แผ่นดินไหวและคลื่นยักษ์บริเวณพื้นที่ชายฝั่ง
ทะเลอันดามันของจังหวัดกระบี่ จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดระนอง และจังหวัดสตูล เมื่อ
วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๗ ก่อให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิตและมีผู้สูญหายเป็นจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อให้
ผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการสามารถร้องขอต่อศาลเพื่อสั่งให้บุคคลดังกล่าวเป็นคนสถาบันสูญได้ โดย
ไม่ต้องรอระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้อธิบายว่าบุคคล
ที่ศาลมีสั่งให้เป็นคนสถาบันสูญถึงแก่ความตายตามมาตรา ๖๒ แห่งประมวลกฎหมายดังกล่าว เมื่อเวลาที่เริ่ม
เกิดกรณีพิบัติหรือเวลาอื่นที่พิสูจน์ได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒.๓ ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

๒.๔ คำป্রอภ

๒.๕ มาตรา ๑ ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

๒.๖ มาตรา ๒ กำหนดวันที่กฎหมายเริ่มใช้บังคับ

๒.๗ มาตรา ๓ กำหนดคำนิยามในกฎหมาย

ข้อสังเกต

การบัญญัตินิยามคำว่า “กรณี孰ณีพิบัติ” เนื่องได้ว่ามีความหมายเจาะจงแต่เหตุการณ์
แผ่นดินไหวและคลื่นยักษ์ที่เกิดขึ้นบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันของจังหวัดกระบี่ จังหวัดตรัง จังหวัด
พังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดระนอง และจังหวัดสตูล เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๗ เท่านั้น แม้ความเป็นจริง

ลักษณะเด่นที่ตั้งภูมิศาสตร์ของประเทศไทยจะไม่เป็นประเทศที่เกิดเหตุการณ์แผ่นดินไหว ภูเขาไฟ ระเบิดก็ตาม แต่ปัจจุบันผลการศึกษาของนักวิชาการด้านภูมิศาสตร์ได้ระบุข้อเด่นว่า แผ่นดินบนโลกมีความเชื่อมต่อกันเป็นแผ่นเปลือกโลก เมื่อประเทศไทยตั้งอยู่บนแผ่นเปลือกโลกเดียวกับหลาย ๆ ประเทศที่อุดมไปด้วยภูเขาไฟ เช่น ประเทศอินโดนีเซีย เป็นต้น ดังนั้น ประเทศไทยจึงมีโอกาสได้รับผลกระทบและความเสียหายจากเหตุการณ์แผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิดของประเทศอื่น ๆ ที่อยู่ในเขตภูมิศาสตร์เดียวกันด้วย

สำหรับประเทศไทยเหตุธรรมนิพบตเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๗ นับเป็นสัญญาณเตือนที่แสดงให้เห็นว่า นับต่อจากนี้เป็นต้นไปประเทศไทยมีโอกาสความเสี่ยงเช่นเดียวกันกับประเทศอื่น ๆ ที่ประสบภัยธรรมชาติและหรือได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติตั้งกันล้าว ดังนั้น จึงไม่ควรบัญญัติกฎหมายดังกล่าวบังคับใช้เฉพาะเหตุการณ์วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๗ เท่านั้น แต่ควรบัญญัติกฎหมายให้มีผลบังคับใช้เป็นการทั่วไปสามารถปรับใช้กับทุกสภาวะการณ์ได้โดยไม่ต้องตรากฎหมายที่มีหลักการและเหตุผลซ้ำกันเพื่อจุดประสงค์เดียวกัน จัดเป็นการประยัดงบประมาณแผ่นดินที่จะต้องเสียไปสำหรับการพิจารณาศึกษาการตรากฎหมายออกแบบบังคับใช้กับกรณีเฉพาะรายและเพื่อความสะดวกรวดเร็วทันสถานการณ์การบริหารราชการแผ่นดินอีกด้วย

๒.๔ มาตรา ๔

ข้อสังเกต

มาตรา ๔ วรรคสาม กำหนดเวลาที่กฎหมายถือว่าบุคคลนั้นถึงแก่ความตาย ตามมาตรา ๖๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เนื่องจากแต่ละห้องที่เกิดเหตุย่อมมีเวลาท้องถิ่นที่แตกต่างกันออกไป เช่น จังหวัด ก เกิดเหตุอันตรายแก่ชีวิต เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา แต่จังหวัด ข เกิดเหตุอันตรายแก่ชีวิต เวลา ๑๑.๐๐ นาฬิกา เป็นต้น ดังนั้น จึงควรบัญญัติกฎหมายเรื่องเวลาการตายให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

๒.๕ มาตรา ๕

ข้อสังเกต

การจำกัดเพียงรายชื่อผู้สูญหายจากการณ์ธรรมนิพบตของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย เท่านั้น อาจเป็นการจำกัดภัยในวงแคบจนเกินไป หากกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยบันทึกรายชื่อและข้อมูลผู้สูญหายไม่ครบถ้วน อาจเกิดจากหลายสาเหตุ เช่น กรณีทายาทหรือผู้มีส่วนได้เสียของผู้สูญหายไม่ได้แจ้งและหรือติดตามผลกับเจ้าหน้าที่ เป็นต้น เห็นได้ว่า y ย่อมเกิดปัญหาซึ่งว่างแก่ผู้สูญหายที่ไม่มีรายชื่อในบัญชีดังกล่าว (รายชื่อตกหล่น)

อีกทั้ง กำหนดระยะเวลาการประกาศในราชกิจจานุเบกษาภายใน ๑๕ วันนั้น เป็นระยะเวลาอันจำกัด ดังนี้ ไม่มีความยืดหยุ่น ย่อมส่งผลต่อความครบถ้วนสมบูรณ์ของการ汇报รวมข้อมูลผู้สูญหายด้วย จึงควรเตรียมทางแก้ไข (ทางออก) หากต่อมากพบว่าผู้ประสบภัยเป็นผู้สูญหายจากเหตุกรณ์ซึ่งมีอันตรายแก่ชีวิต ไม่ว่าด้วยสาเหตุประการใด ทำให้มีร่องรอยภายนอกชี้ว่ามีการชื่อตั้งกล่าว

๒.๑๐ มาตรา ๖

ข้อสั่งเกต

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หากเกิดเหตุอันตรายถึงแก่ชีวิตของผู้คนจำนวนมากเข่นนี้ ควรจะระบุหน่วยงานที่มีภารกิจและหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการประสานงานในการบริหารราชการแผ่นดิน และเพื่อความไม่สับสนของรายละเอียดข้อมูล และต้องกำหนดความสัมพันธ์ของกระทรวงผู้รับผิดชอบกับหน่วยงานหรือกระทรวงอื่น ๆ ที่ต้องประสานงานเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ไปในทิศทางเดียวกัน และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

ข้อสรุปและข้อเสนอแนะ

คณะกรรมการบริการราษฎร์รวมและสิทธิมนุษยชน ฉะมิสซา เห็นด้วยกับหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัตินี้ที่ต้องการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับบุคคลสถาบันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๑ และปัจจุบันนี้ท้ายบทหรือผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการของผู้สูญหายจากการณ์ธรรมี พิบัติยังไม่อาจร้องขอให้ศาลสั่งให้เป็นคนสถาบันสูญได้ตามกฎหมาย เนื่องจากมีข้อจำกัดเรื่องระยะเวลาและเงื่อนไขตามกฎหมาย จึงขอสรุปข้อสั่งเกตและข้อเสนอแนะของร่างกฎหมายนี้ทั้งหมด กล่าวคือ

ร่างกฎหมายนี้บังคับใช้กับเฉพาะกรณีพิบัติเท่านั้น ทั้งที่ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บัญญัติชัดเจนไว้แล้วว่า “เหตุอันตรายแก่ชีวิต” ย่อมมีความหมายในด้านครอบคลุม สมบูรณ์แล้ว คือ เหตุกรณ์ทั่วไปที่เป็นอันตรายแก่ชีวิตนอกจากกรณีบุคคลตกอยู่ในสังคม ตกในยานพาหนะที่บุคคลนั้นเดินทางได้อับปางลง ถูกทำลาย หรือสูญหายไป เพราะฉะนั้น เหตุอันตรายแก่ชีวิต จึงมีได้มากหลาย เช่น แผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด อุทกภัย อัคคีภัย โรคระบาด เป็นต้น จึงเห็นได้ว่ากรณีธรรมี พิบัติเป็นเพียงหนึ่งเหตุกรณ์ในเหตุอันตรายแก่ชีวิตหลาย ๆ เหตุเท่านั้น เมื่อร่างกฎหมายฉบับนี้บัญญัติให้เฉพาะแต่กรณีธรรมีพิบัติจึงเป็นการจำกัดการบังคับใช้กฎหมายแก่กรณีจนเกินไป หากในอนาคตประเทศไทย ประสบภัยเหตุกรณ์ใด ๆ ที่ทำให้มีผู้สูญหายจากเหตุกรณ์ดังกล่าวจำนวนมากเช่นเดียวกับที่เกิดในประเทศไทยเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๗ มาแล้ว เช่นนี้ จะต้องตรากฎหมายใหม่หรือทำการแก้ไขกฎหมายเดิมเพื่อให้สามารถบังคับใช้แก่กรณีอีก ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการศึกษาพิจารณากฎหมายที่เกี่ยวข้อง

และเสียงบประมาณแผ่นดินเพื่อใช้สำหรับการศึกษาภูมายอิก ทำให้เกิดความไม่สงบไม่ทันกับเหตุการณ์และสิ่นเปลี่องโดยใช้เหตุ หากยึดตามมาตรา ๖๑ วรรค ๒ อนุ ๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บัญญัติคำว่า “เหตุอันตรายแก่ชีวิต” ซึ่งแสดงความหมายที่ชัดแจ้งครบถ้วนสมบูรณ์ในตัวเองอยู่แล้ว ย่อมตรงกับเจตนาของกฎหมายมากกว่า และสามารถปรับใช้เป็นการສากลดด้วย

อนึ่ง การแก้ไขกฎหมายเรื่องคนสถาบันสูญครั้งนี้ ควรจะอำนวยความยุติธรรมให้แก่ ชาวต่างชาติที่มาประสบเหตุอันตรายถึงแก่ชีวิตในประเทศไทยด้วย ประเทศไทยมีภารกิจที่จะต้องรับผิดชอบต่อผู้สูญหายจากเหตุการณ์ แต่ประเทศไทยยังติดปัญหาความไม่เอื้ออำนวยของกฎหมาย (เรื่องคนสถาบันสูญ) จึงทำให้ไม่สามารถอำนวยความยุติธรรม และบรรเทาปัญหาให้แก่ทายาทธื้อผู้มีส่วนได้เสียของชาวต่างชาติ ที่ประสบเหตุอันตรายแก่ชีวิตในประเทศไทยได้ ดังนั้น ประเทศไทยอาจต้องบัญญัติกฎหมายให้มีลักษณะ คล่องมากขึ้น

คณะกรรมการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน วุฒิสภา จึงขอรายงานผลการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากการณีธรรมนิพนธิ พ.ศ. เพื่อประกอบการพิจารณาของที่ประชุมวุฒิสภา และเห็นควรรับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ไว้พิจารณาต่อไป

(นายประเสริฐ ปทุมารักษ์)

ประธานคณะกรรมการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน
วุฒิสภา